The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXV | Kaina 3c | Chicago, Ill., Antradienis, Rugsėjo-September 27 d., 1938 | No. 227

Karas, Jei Cekai Neišpildys Hitlerio Reikalavimų

REIKALAVIMAS ČEKOSLOVAKIJOS ŽEMĖS YRA PASKUTINIS VOKIEČIŲ REIKALAVIMAS TERITORIJŲ — PAREIŠKĖ HITLERIS

Jei šių reikalavimų nelaimės taikiomis priemonėmis, tai pavartos ginklus

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 26. — Adolfas Hitleris pirmadienio vakare pasakė visų vokiečių, viso pasaulio lauktąją kalbą. Chicagos laiku Hitleris pradėjo kalbėti 1:21 val. popiet.

Jisai pareiškė, kad Vokietija šiandie turi tokią ginkluotą jėgą, kokios pasaulis dar nėra regėjęs.

Jisai pareiškė, kad jo statomi Čekoslovakijai reikalavimai esą paskutiniai teritorijų reikalavimai. Kad teritorijinių reikalavimų jis daugiau nestatys. Bet grumojančiai akcentavo, kad nuo reikalavimų statomų Čekoslovakijai jis neatsisakys.

"Jeigu mes negalėsime laimėti be ginklų, tai Vokietija yra prisiruošusi — pavartoti juos", pasakė Hitleris.

"Mes išleidome bilionus per paskutinius penkis metus vokiečių tautai apginkluoti. Aš daviau Goeringui tokią oro pajėgą, kuri apsaugos Vokietiją nuo visų oro atakų.

"Aš pasirupinau, kad butų sukurta moderniškiausia armija, apginkluota moderniškiausiais ginklais."

Kalbėdamas Francuzijos adresu Hitleris pareiškė:

"Aš pasakiau Francuzijai, po sugrąžinimo Saar srities, kad tarp musų nebėra daugiau piktumo. Mes nenorėjome nieko iš Francuzijos, visai nieko nenorėjom.

"Francuzijos ir Vokietijos žmonės nori kartu gyventi taikoj vieni su kitais."

Bet dabar, Hitleris pasakė, prieš jį stovi vėliausioji ir paskutinė problema. Tai Čekoslovakijos problema. Tai paskutinis teritorijos reikalavimas, kurį jis stato, ir to reikalavimo jis neišsižadės.

PREZ. ROOSEVELTAS PRAŠO TAIKOS

Pasiuntė atsišaukimą prez. Benešui ir Hitleriui

WASHINGTON, D. C., rugs. 26. — Prezidentas Rooseveltas anksti pirmadienio rytą atsišaukė į Adolfą Hitlerį ir į Čekoslovakijos prezidentą Benesą prašymu išlaikyti taiką.

Prezidento atsišaukimas buvo pasiųstas tiesiai Hitleriui ir Benešui. Užsienio reikalų sekretorius Cordell Hull pasiuntė tą patį atsišaukimą Francuzijos ir Britanijos premjerams Daladier ir Chamberlainui.

Atsišaukimas sako, kad karo pasėkos bus neišskaičiuojamos, kad milijonai vyrų, moterų ir vaikų praras gyvybę, kad kiekvienos šalies įveltos karan ekonominei sistemai grumoja tikras sugriuvimas ir kad jų socialė struktura gali buti visai sudraskyta. Prezidentas pareiškė, kad taikos audinys Europoj, jeigu ne visame pasaulyj, stovi artimam pavojuje.

Prez. Roosevelto atsišaukimas tapo pasiųstas tokiu laiku, kad ir prez. Benes, ir premjerai Daladier su Chamberlainu gautų jį tuojau, kai tik atsikels piramdienį. Washingtono vyriausybė tikėjosi, jogei atsišaukimas pasieks Hitlerį, kai jis dar ruoš savo kalbą (pasakytą pirmadienio vakare) ir paveiks į tai, ką Hitleris vėliau pasakys.

"Jokia tauta negali išvengti šitokios pasaulinės katastrofos įtakos", sako prez Rooseveltas. Šis jo pareiškimas ir suminėjimas, kad pavojus grumoja ne tik taikai Europoj, bet gal ir visame pasaulyj, interpretuota kaip atsišaukimas išlaikyti taiką ir greta to įspėjimas, jogei kitos šalys, už Europos rubežių, gali buti priverstos išsirykiuoti toj ar kitoj kariaujančių valstybių pusėj. Interpretuota taipgi, kaipo įspėjimas amerikiečiams, kad karo koki Varšuvos satelitai.

Francuzija šaukia dagiau žmonių karo tarnybon

PARYŽIUS, Francuzija, rugsėjo 26. — Francuzija jau turi sumobilizavusi per 2,000,000 karių. Pirmadienį jį šaukė daugiau vyrų tarnybon. Ne paskiromis rezervų klasėmis, bet šaukė pavienius asmenis, kurie įėjo į pirmesnių mobilizacijų klases, bet išliko nemobilizuoti.

425 žuvo, $200,000,000 žalos turtui

BOSTON, Mass., rugs. 26— Pereitos savaitės viesulas Naujoj Anglijoj, valdžios apskaičiavimais, padarė žalos turtui apie $200,000,000. Iki pirmadienio žuvusiųjų audroj nustatyta 425. Prasidėjo atstatymo darbas.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesiuota; vėsiau; vidutinio stiprumo pietų vakarų vėjai pasikeičią į šiaurės vakarų vėjus; Saulė teka 5:42, leidžiasi 5:41 valandą.

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

PIRMOJI AUKA. — Sudetų vokiečiai neša pašautą kolegą ligoninėn. Tai buvo viena pirmųjų aukų sudetų susirėmimuose su Čekoslovakijos kariuomene. Gavę ginklų iš Vokietijos, sudetai bandė išvaikyti Čekoslovakijos kareivius iš vokiečių apgyventų distriktų, bet jiems tai nepasisekė.

PO ČEKOSLOVAKIJOS — LIETUVA

Pirmadienį Hitleris pareiškė reikalavimą teritorijos iš Čekoslovakijos. Jis pasakė, kad tai yra paskutinis jo reikalavimas naujų teritorijų. Tuo tarpu Washingtono korespondentai sako:

Lietuva sekanti. Hitleris padarė biznį su Lenkija. Ši atiduos Vokietijai Danzigo koridorių, kurs suskaldo Vokietiją, o mainais gaus Hitlerio palaiminimą Lietuvai su Klaipėdos uostu užgriebti.

Po Lietuvos užkariavimo Lenkijos įtakon pereis Latvija ir Estija, kurios pataps kaip ir koki Varšuvos tatelitai.

Francuzijos miestai patamsy

PARYŽIUS, Francuzija, rugsėjo 26. — Francuzijos vyriausybė sekmadienį ir pirmadienį dėjo paskutines pastangas keliui į taiką surasti. Tačiau neužmiršo karo pavojaus. Ir tokiuose miesteliuose, kaip Nancy, viešpatavo pilna tamsa. Visos šviesos buvo užgesintos vakarais ir naktimis. Paryžiuje kai kurie bulvarai laikyta visai tamsūs, gi kitose gatvėse tik kiekviena trečia lempa šviete.

VERONA, Italija, rugs. 26. — Benito Mussolini, Italijos diktatorius, pirmadienį pasakė kalbą, patardamas Francuzijai ir Britanijai palikti čekus vienus. Čekai pamatys, kad vieniems jiems nėra jokios vilties atremti vokiečių puolimą ir pasiduos vokiečiams. Tokiu budu, Mussolini sako, busią išvengta karo.

Patarė amerikiečiams išvažiuoti iš Francuzijos

PARYŽIUS, Francuzija, rugsėjo 26. — J. Valstijų ambasada Paryžiuje pirmadienį patarė visiems Amerikos turistams ir amerikiečiams gyvenantiems Francuzijoj pastoviai išsikraustityti iš Francuzijos artimiausiu galimu laiku.

Plečiama "Žuvies" Bendrovė.

KLAIPĖDA. —Didėjant žuvų pareikalavimui, "Žuvies" bendrovė plečia savo veikimą ir patalpas. Dabartiniu laiku prie žuvų apdirbimo fabriko yra baigiama pilti nauja kranšinė, ant kurios "Žuvies" bendrovė statysis naujas patalpas (šaldytuvus, sandėlius ir apdirbimo bei konservavimo skyrius) už 450 tukstančių litų. Praplėtimo darbai pavesti inž. Dačinskiui, kuris turi juos baigti iki kitų metų rugpiučio 1 d.

Čekai areštavo zudetą parlamento narį

PRAHA, Čekoslovakija, rugsėjo 26. — Pirmadienį Čekoslovakija atrodė rami ir prisiruošusi ateičiai. Laukė taikos arba karo.

Valdžia areštavo Ernestą Kundtą, zudetų vokiečių atstovą Čekoslovakijos parlamente. Kundt yra kaltinamas tuo, kad jis operavęs slaptą radijo stotį ir informavęs Berlyną apie visus įvykius Čekoslovakijoj. Kartu su Kundtu areštuoti du vokiečiai žurnalistai.

Čekoslovakijos kariuomenė iš naujo okupavo zudetų sritį, kurią Hitleris nori aneksuoti. Išdinamituoti tiltai ir kitoki perėjimai iš Vokietijos į Čekoslovakiją. Daugiau nei 2,000,000 Čekoslovakijos vyrų prižiuri krašto apsaugos ruožus parubežiais ir priešlėktuvinę apsaugą miestuose.

Per radiją valdžia informavo gyventojus apie įvykius, kurie atrodė stumią šalį į karą. Paskelbė, kad čekai iš naujo okupavo muitines keturiose vietose. Painformavo, jogei tapo suorganizuota šaliai ginti taryba. Kad Chamberlain įteikė Hitlerio ultimatumą, pats nedarydamas rekomendacijų. Padarė kitokius pranešimus.

BRITANIJA, RUSIJA IR FRANCUZIJA SUDARĖ SĄJUNGĄ

SPECIALUS BRITANIJOS PASIUNTINYS, SIR HORACE WILSON, ĮTEIKĖ HITLERIUI SĄJUNGOS ĮSPĖJIMĄ

LONDONAS, Anglija, rugs. 26. — Iš autoritetingų šaltinių patirta, kad Britanija, Rusija ir Francuzija sudarė sąjungą Čekoslovakijai gelbėti, jei Hitleris užpultų ją.

Šis pareiškimas gauta tuo laiku, kai Hitleris sakė savo kalbą pirmadienį.

Ankstyvesni pranešimai sakė, kad pas Hitlerį išvyko specialus Britanijos pasiuntinys, Sir Horace Wilson. Kaip suprantama, Wilson įteikė Hitleriui naujos sąjungos įspėjimą. Įspėjimas pasiekė Hitlerį tris valandas prieš tai, kai jis pasakė savo kalbą.

Britų pareiškimas esmėj yra toks: Per paskutinę savaitę Chamberlain kartu su Hitleriu ieškojo priemonių Čekoslovakijos konfliktą taikiai išlyginti. Dar ir dabar galima jį išlyginti derybomis. Vokiečių reikalavimą atiduoti jiems zudetų teritoriją priėmė Francuzijos, Britanijos ir Čekoslovakijos valdžios. Bet jeigu, nežiurint to, vokiečiai užpuls čekus, tai paseka bus, kad Francuzijai teks gelbėti Čekoslovakiją, o Britanija ir Rusija parems francuzus.

Trumpos žinios apie Europos krizį

PARYŽIUS, Francuzija, rugs. 26. — Francuzija pašauks tarnybon dar tris rezervų klases antradienį.

VARŠUVA, Lenkija, rugs. 26. — Lenkai išreiškė protestą dėl to, kad čekų lėktuvai pirmadienį aštuonis kartus perlėkė jų rubežių.

LONDONAS, Anglija, rugs. 26. — Bavarijos kariuomenės pulkai, susidarą iš pėstininkų, artilerijos ir motorizuotų dalių, pasiekė kaimus esančius arti Čekoslovakijos rubežiaus.

LONDONAS, Anglija, rugs. 26. — 500 britų karo lėktuvų tuojau išlėks į Francuziją, jei tik kils karas.

PRAHA, Čekoslovakija, rugs. 26. — Čekoslovakijos valdžia pirmadienį ruošė antrą notą Hitleriui, jogei atiduoti Vokietijai zudetus tuojau ji nesutinka.

PRAHA, Čekoslovakija, rugs. 26. — Prez. Benes pirmadienį atsakė į prez. Roosevelto atsišaukimą. Benes pareiškė, jogei vokiečių-čekų ginčas gali buti išspręstas be karo. Tačiau čekai ginsis, jeigu vokiečiai juos puls.

PRAHA, Čekoslovakija, rugs. 26. — Francuzų karininkų pasiuntinybė įsteigta Prahoje. Ji padės čekų armijos strategams, jei karas kiltų.

Atsteigtų tvarką Ispanijoj į 2-3 savaites

GENEVA, Šveicarija, rugs. 26. — Juan Negrin, Ispanijos respublikos premjeras, spaudos atstovams pirmadienį pareiškė, kad lojalistų valdžia atsteigtų tvarką šaly į dvi-tris savaites, jei visi svetimšaliai pasitrauktų iš Ispanijos.

Užklaustas, kiek svetimšalių karių yra Ispanijoj, Negrin atsakė, kad lojalistų pusėje jų esama keleto tukstančių. Sukilėlių pusėje, priskaitant maurus, technikus ir Vokietijos biznierius, kurie pačmė svarbiausias šalies pramones, bus 200,000.

Respublikos valdžia nutarė pašalinti svetimšalius savanorius iš savo eilių. Paklaustas, ar sukilėliai sutiks pašalinti svetimšalius iš savo tarpo, Negrin paaiškino, kad generolas Franco, sukilėlių vadas, negalėtų pašalinti savo talkininkų, italų ir vokiečių, iš Ispanijos net jeigu jis norėtų. Vokiečiai ir italai dominuoja sukilėlius.

Britų parlamentas susirinks trečiadienį

LONDONAS, Anglija, rugs. 26. — Kapitonas Edward Fitzroy, Britanijos atstovų buto spykeris, pirmadienį oficialiai paskelbė, kad parlamentas susirinks trečiadienį. Atstovų buto posėdis prasidės 2:45 valandą popiet, o lordų buto 4:15 val. popiet. Lordų buto posėdis greitai pasibaigs ir lordai susirinks atstovų bute, kur premjeras Chamberlain padarys pranešimą apie derybas su Hitleriu ir kitus įvykius, jų tarpe apie prisiruošimus šaliai apsaugoti.

RUGSĖJO MĖN.
(September)
Naujienų Raštinė
SEKMADIENIAIS
bus uždaryta
Atidaryta Kasdien nuo 8 iki 8 ir
ŠEŠTADIENIAIS nuo 8 ryto iki 8 val. vakaro
NAUJIENŲ ADM.

Jonas Kairys

Nudienės civilizacijos puzrai

(Tęsinys)

Ir štai tų visų pažadų vaisiai. Nuo Uralo iki Reino, nuo Baltijos iki Viduržemių jurių laisvės nebeliko ir ženklo. Monarchija kilusi iš Pasaulinio Karo griuvėsių ir pelenų kruvos tik po gražių vardų skraiste atgavo savo sostus triumfuoja, rengiasi užkariauti visą pasaulį, o masės dreba, bevičiai ir žiuri baimės šmėklai į akis.

Baisus yra šiandien Reicho piliečio likimas, ten žydas bijosi ir savo vardo. Šimtais tukstančiai pudomi koncentracijos stovyklose, kalėjimuose, kenčia šeima tėvo netekusi tik del to, kad jis išdrįso pareikalauti žmoniškų teisių, arba seniau kada yra pasižymėjęs visuomenės veikla. Visų likmias suvienodintas, visi tapo valstybės įnamiais, lumpenproletarais, išskiriant turčius. Darbininkui nevalia apleisti darbavietės (kaip komunistų tėvynėje) be valdžios leidimo, nevalia prašyti algos pačiam, nes už jį kalba Hitleris. Maistas dalinamas kaip Pasaulinio Karo metu po kortelėmis ir to gaunama tik užkąsti, ne privalgyti. Negana to, dabar, kada paskelbė milžiniškas manievras (sušaukė apie pusantro miliono vyrų), kas pasaulio istorijoj dar nebutas dalykas, uždraudė tiems vyrams susirašinėti bent kiek nuoširdžiau su šeimomis, moterimis bent kada su savo vyrais pasimatyti. Jeigu dabar jau ten kalbama, kad karas nebutų jiems blogiau, tai kas bus, jei dar kiek tokia padėtis pasitęs?

Kada Hitleris atėjo valdyti Reicho pirmiausiu jo žygdarbiu buvo išnaikinimas viso kas buvo Vokietijos per daug metų brangiama. Išnaikino mokslo knygas (jas degino viešai ant laužo) vien tik delto, kad jos nesutiko su jo abejotinu protu. Išvijo mokslininkus arba, sunaikino juos kalėjimuose pudydamas tik delto, kad jie nesutiko su jo doktrinomis ir uždėjo savo apynasrius menui, literaturai ir visam kas galėjo žmonėms protą labiau apšviesti. Tai inkvizicija moderniško inkviziforiaus rankose.

To pasekose šiandien matome meno, literaturos susmukimą, mokslo žlugimą, dvasios išgterimą viršunėse ir visuomenės didumoje, masės visišką nežinią ir besiplečiantį homoseksualizmą. Tokia tad šiandieninė, bendrais bruožais imant yra Vokietija. Kas yra Vokietijoje, tas yra Italijoje, dar blogiau Rusijoje.

Visur, kur tik grįžo monarchija žvalgyba yra viešpataujantis savininkas visų turtų ir žmogaus gyvybės. Visur draudžiama pačiam reikalavimus statyti, visur už atskirą žmogų ji kalba. Laikraščiams uždėti nuožmiausi cenzuros varžtai. Iki išeina laikraštis iš spaudos jis po kelis kartus yra braukomas menkai susipratusio žvalgybininko, redaktoriai persekiojami, ant jų dedama didžiausia atsakomybė. Jie gali rasyti tik kas paliepta.

Užtenka Vokietijoje ką įtarti (kaip Lietuvoje), jis tuoj siunčiamas į koncentracijos stovyklas, teisiamas specialaus teismo, kuris niekad žmogaus neišteisina. Rusijoje užtenka pasakyti, kad tas ar kitas yra trockininkas, — jis jau miręs kunas. Žvalgyba gali žmogų sunaikinti be jokio teismo sprendimo ir už tai ji prieš nieką neatsako.

Mokykla ir ta nėra laisva. Ji privalo skelbti tik diktatūros doktriną, profesorius skaityti kas paliepta. Už tai ten profesoriai daugiau susirupinę "partijos linija" negu matematikos formulėmis. SSRS profesoriai "iškrypėliai" greit padedami į vietą. Neretas yra atsitikimas, kad jie nakties metu savo lovoje kulkomis suvarstomi, arba išvaromi į tolimas Sibiro taigas badui ir skurdui kęsti, arba į SSRS pažibą — Solovecko salą. Kiek tenai kasdien žusta už savo įsitikinimus žmonių, kiek už vien įtarimus miršta, vargu kas kada galės atspėti. Iš ten niekas nebegrįžta.

O laikai! o budai! Kur eini žmonija?

(G A L A S)

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Tel. Portsmouth 9022
POCAHONTAS Mine Run (Screened) Tonas $7.50
SMULKESNĖS DAUG PIGESNĖS
Perkant 5 Tonus ar Daugiau
ŠI KAINA TIK TRUMPAM LAIKUI

Moterys-žiurėkit!
JŪS GALIT LENGVAI ĮSIGYTI
ROGERS SIDABRĄ

Taupykit Kuponus

Kitur Kainuoja $2.75

GALIT GAUTI TIEK SETŲ KIEK NORITE.
TURIME EXTRA GABALUS IR DĖŽĘ

VERTINGAS SIDABRINIŲ DAIKTŲ KUPONAS

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsakymai per telefoną nepriimami ir kuponai turi buti asmeniai pristatyti į ofisą. Tie, kurie gyvena užmiesty, gali atsiųsti kuponus ir pinigus paštu, bet turi atsiųsti ekstra 15c pašto ir pakavimo išlaidoms padengti, arba išviso $1.14. Užsakant dėžę paštu, reikia atsiųsti ekstra 35c.

Siunčiu ..... kuponus. Taipgi pinigais .....
Atsiųskit man .....
Vardas .....
Adresas .....
Miestas ..... Valstija .....

Iš Lietuvos

Del Šiurkštaus Elgesio Nusižudė

PANEVĖŽYS — Rugp. 18 d. apie 14 val. pil. Šaučiunas Ignotas 78 m. amž., gyv. Naujikų km., Pandėlio valsč., savo klėty pasikorė.

Šiaučiunas prieš metus apako ir todel visko negalėjo dirbti. Šeima, atsižiūrėdama tai nelaimei, pajuto naštą ir pradėjo tėvo neapkęsti, neprižiūrėti ir net šiurkščiai su juo elgtis. Vargšui seneliui jau ir taip gamtos skaudžiai nuskriaustam, šeimos šiurkštumas pasidarė nepakenčiamas ir todėl pasikorė.

Priimtas Visuomeninio darbo ir spaudos vadybos įstatymas.

Rugsėjo 18 d. Ministerių taryba priėmė Visuomeninio darbo ir Spaudos vadybos įstatymą. Pagal tą įstatymą vadyba įsteigta tautinei ir valstybinei sąmonei ugdyti ir visuomenei informuoti. Visuomeninio darbo ir Spaudos, meno, pavaizdavimo ir draugijinio darbo sritis. Vadyba yra ministerio pirmininko žinioje. Visuomeninio darbo ir Spaudos vadybos nurodymai yra privalomi valstybinės, savivaldybinės ir kitos viešosios teisės organizacijoms, siekiant vadybai savo fikslų. Visuomeninio darbo ir Spaudos vadyba veikia statutu, kurį tvirtina ministeris pirmininkas.

Visuomeninio darbo ir Spaudos vadybos žinion pereina: Vidaus informacijos skyrius, Spaudos priežiura, Valstybės radiofonas ir filmų cenzura.

Kaip žinoma vadyba faktiškai jau veikė Tautinės kulturos ir informacijos įstaigos vardu. Vadybai vadovauja generalinis sekretorius prof. Iz. Tamošaitis.

Priešlėktuvinės Apsaugos Kursai.

Radviliškio priešlėktuvinės apsaugos grupės vadovybė, rūpindamosi radviliškiečių apsauga, rengia priešlėktuvines apsaugos kursus, o taip pat ir pirmos pagalbos sanitarinius kursus.

Į kursus priimama abiejų lyčių žmonės, tačiau vyrai tik nemobilizuojamo amžiaus.

Užsirašyti reikia iki š. m. rugp. 20 d., o į pirmas pamokas turi atvykti į D-ro V. Kudirkos pradžios mokyklą š. m. rugsėjo mėn. 5 d.

THE WORLD AT A GLANCE

by Dr. E. G. Peters

Chamberlain Destroys Czecho-slovakia

Chamberlain Destroys Czecho-slovakia

Chamberlain and the pro-Hitler cliaue in England seem bent on destroying Czechoslovakia on the pretext of saving that nation. Day by day the evidence increases to show that they are treating that courageous little democracy like the lion did the rabbit. To save it from the trouble of finding food and shelter, the lion persuaded the little creature to end its trials and tribulations by becoming a meal for the jackal.

For Czechoslovakia to stand firm against Nazi aggression is necessary not only for the life of that lone democracy. Such firmness is necessary both for the good of the British Empire and for the welfare of the rest of humanity. As Stanley Baldwin well said, "Nothing grows under the three of dictatorship."

During recent centuries England's foreign policy has always centered around one aim: to preserve the balance of power by keeping any nation on the continent from becoming strong enough to dominate the others. To that end, England fought France, fought Russia, and in 1914-18 fought Germany. To that end likewise, England forced France to ease up on Germany in making and enforcing the Treaty of Versailles.

But with the rise of Hitler, and particularly with the swallowing of Austria last March, Germany again threatens the balance of power by moving toward the domination of the continent. Nazi interest in the Sudeten Germans in Czechoslovakia is merely a pretext for destroying that democracy in Germany's push down the Danube to the Black Sea. For the Nazis remember day and night these words of Bismark, "He who controls Bohemia (western Czechoslovakia) is master of the continent." So, using the Sudeten Germans as a pawn, Hitler intends to control Bohemia.

Amazingly enough Chamberlain and his pro-German backers are aiding der fuehrer and likewise betraying the true interests of England. The **London Times**, semi official spokesman for the government, just let the cat out of the bag when that paper advised the Czechs to give the Sudeten German region to Hitler, if he will be content with nothing less.

No wonder the English liberals raged over the **Times's** editorial; no wonder the Labor Party and the Trades Unions, together representing about half the voters of England, demand that Chamberlain "summon Parliament at once to take the lead in a lineup of Europe's democracies against the Nazi Reich."

But Chamberlain and his pro-German supporters have something else in mind. They evidently intend to force Czechs to make concession after concession to Hitler in order that, even if he accepts their offer, they will have so weakened themselves that he can eat them bite by bite at his leisure, without war or the danger of war.

Hitler and the Nazis ough to be eternally grateful to Chamberlain. For the British prime minister is doing for nazi German what der fuehrer and his followers could never do. Chamberlain is destroying Czechoslovakia!

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ
Visi Telefonai YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Tel. LAFAYETTE 0727
Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite musų Lietuvių radio programų Šeštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. F. C. stoties (1420 K.)—Pranešėjas P. ŠALTIMIERAS.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Š. P. MAŽEIKA — Yards 1139
3319 Lituanica Avenue — Yards 1138

LACHAWICZ IR SŪNŪS
2314 West 23rd Place — Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS IR EUDEIKIS
4704 So. Western Ave. — Phone Virginia 0883

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. — Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court — Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 So. California Avenue — Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARDS 1419

I. J. ZOLP — Phone Yards 0781
1646 West 46th Street — Yards 0782

● Ant Nemuno kranto Kriukuose ties Šeredžium, įsteigtos didelės baidokų dirbtuvės. Jose dirba apie 150 darbininkų, inžinierių ir technikų vadovaujami. Dirbtuvės stato didelius gražius baidokus prekėms Nemunu vežioti. Iki šiol Nemunu daugiausia plaukiodavo Tilžės vokiečių baidokai. Tsb.

DUODAME PINIGUS

- Jeigu reikia atnaujinti morgičių;
- Jeigu norite taisyti namą;
- Jeigu norite pirkti namą;
- Jeigu norite budavoti namą;
- Kreipkitės į Naujienų Spulką. Gausite ant lengvų išsimokėjimų lengvomis sąlygomis.

LITHUANIAN BUILDING LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street.
Atidara kasdieną, išskyrus nedėldienius nuo 8 ryto iki 8 val. vakare

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434—Tel. Central 4411-2
Namų ofisas — 3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818.
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį.

JOSEPH J. GRISH
LIETUVIS ADVOKATAS
Telephone: Yards 1001
4631 SO. ASHLAND AVENUE
Res. 6515 So. Rockwell St.
Telephone: Republic 9723

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso Tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

KAL & ZARETSKY
LIETUVIAI ADVOKATAI
6322 So. Western Ave.
VALANDOS:
Panedėlį, Utarninke ir Ketverge nuo 2 iki 9 val. vakare.
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 2 iki 6 v.v.
Subatoj nuo 12 iki 6 v.v.
Tel. Prospect 1012

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas, jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v.
Nedėlioj tiktai pagal susitarimą.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 West 35th St.
kampas Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro. trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Ofiso Tel. Yards 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2—4 ir nuo 6—8 val. vakaro
Rezidencija:
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos —9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS-CHIRURGAS, X-RAY
Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen — Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 ak.
Tel. Seeley 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Office and Res. Phone Calumet 7472
Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.
DR. ST. NAIKELIS
Physician and Surgeon
3103 SOUTH HALSTED ST.
Res. 3261 So. Halsted Street

Dr. A. J. Shimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAI
4302 S. Fairfield Ave. Laf. 8014
Valandos nuo 2 iki 4 val. p. p.
4735 S. Western Blvd. Laf. 0361-8016
Valandos:
7—9 vakare kasdien. Ned. 9—12 r.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: Prospect 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Tel. Yards 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutarti.

Kiti Lietuviai Daktarai

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakaro
Šventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos 1—4 po pietų, 7—8 vak. išskyrus seredomis ir subatomis

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 31 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratoria
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Tel. Canal 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas Yards 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 2400

Polemika Be Kritikos

AR LIETUVYBĖ TIK NEBUS APGAULĖ?

Tu, lietuviškasis svieteli, gal nusistebėsi iš tokio klausimo, bet aš manau, kad taip gali buti. Juk yra buvę daug tokių išsvajotų asmenybių, kurios buvo laikomos šventomis, buvo mylimos ir garbinamos, o laikui bėgant pastebėta, jog tai apgaulių buta.

Taip gali buti ir su lietuvybe.

Labai galimas daiktas, kad po lietuvybės skraiste gyvena koks nors plėšrus izmas; o jei ne, tai gali buti šiaip sau nevykusiai nukaltas žodis, kuriam kas tai prikergė lietuviškų reikalų atstovybę. Lietuvybė tik tada turėtų prasmę, jei butų tarptautiška, kaip krikščionybė arba katalikybė. Tada lietuvybė išreikštų tokius idealus, kurie butų priimtini ir naudingi visų tautų žmonems.

Dabar, kaip matyti, žodis "lietuvybė" yra vartojamas dvejopa prasme: viena — kaipo tautybė ir antra — kaip nacionalizmas. Platusis svietelis lietuvybę vartoja vietoj tautybės, o tie bereikalingai įkaitę vadai ir vadukai — vietoj nacionalizmo. Tie karštieji vadukai numano, kad tu, lietuviškasis svieteli, nemėgsti nacionalizmo. Tu žinai, kad kiekvienos tautos nacionalizmas yra plėšrus, o mažai tautelei dargi pavojingas ir pražutingas.

Tu, lietuviškasis svieteli, ne vienas gyveni šiame pasaulyje. Žinai — yra daug kitų svietelių. Tuli iš jų keliolika kartų didesni už tave, kiti tau ligųs, o kiti mažesni. Tie didieji daugiausia tik dėlto dideli, kad jie buvo plėšrųs; kad jie jau sugromuliavo daug tokių svietelių kaip tu. Visi plėšrųs svieteliai turi savo "lietuvybes", kad po jos skraiste galėtų paslėpti savo iltis. Bet kam tau, lietuviškasis svieteli, ta lietuvybė reikalinga, juk tu ilčių neturi? Juk tu nesikęsini kito svietelio sugromuliuoti. Tu turi tautybę, karštieji vadukai turi nacionalizmą ir to užtenka. Jokia kita "lietuvybė" tau nereikalinga.

Apibudinimui lietuviškų reikalų žodis "tautybė" pilnai atsako. Tautybei priklauso musų kalba, papročiai, liaudies dainos, menas, pasakos, tautinė literatura ir t.t. Tautybė apima ir atstovauja visą tai, kas musų gyvenime yra tautiška ir bendra visai lietuvių tautai.

Bet tautybė nereikalauja, kad mes ją mylėtumėm ir jai tarnautumėm. Kiekvienas kas gimė iš lietuvių tėvų ir nepabėgo pas svetimus, yra lietuvis. Kada lietuvis rupinasi gerai išmokti savo kalbą, rupinasi pažinti savo tautos istoriją, remia ir gina visus teisingus savo tautos reikalus — toks yra sąmoningas lietuvis.

Dabar pažiurėkim į lietuvybę iš kitos pusės.

Daleiskim, kad mano draugas, Stasys Vitaitis, kuris kokią tai karštą meilę lietuvybei net į savąjį "kredo" įsakė, butų gimęs ne lietuvių tautoj, bet arabų — kokia tada butų jo lietuvybė? Arba, daleiskim, kitas mano draugas, Mikas Vaidyla, kuris ir už Vitaitį karščiau myli lietuvybę, butų gimęs portugalų tautoj — kokia butų jo lietuvybė? Dabar, kad ir tu pats, lietuviškas svieteli, butumei ne lietuviškas, o čekiškas — kaip tu vadintumei savo lietuvybę? Kaip sakiau, jei viena tauta turi lietuvybę, tai ir kitos turi. Negalimas daiktas, kad tik lietuvių tauta butų tokia laiminga.

Ir turi, tik kitaip vadina.

Ir mano draugas, Stasys Vitaitis, budamas arabų tautos žmogus, savo "Lietuvybę" vadintų "arabybe" ir arabybei "sakytų kredus"; arabybei reikštų savo meilę. Mikas Vaidyla budamas portugalas irgi neapseitų be "lietuvybės", tik jis ją vadintų "portugalybe" ir portugalybei prisiektų meilę ir ištikimybę. Tu, lietuviškasis svieteli, budamas čekišku — savo "lietuvybę" padidintum "čekybę".

Atrodo kvaila, ar ne?

Galvok kaip nori, o žodis "lietuvybė" musų kalboj nereikalingas. —**Alsėdžių Žemaitis**

IŠ LIETUVOS

Išvogė Radviliškio Savivaldybės archyvą

RADVILIŠKIS — Rugp. 13 d. Radviliškio valsčiaus viršaitis atėjęs įstaigon rado išvogtą savivaldybės archyvą, iš kurio išnešti visi kasos dokumentai, buhalterijos knygose išplėšti visi prirašytieji lapai, o palikti tik tušti lapai su viršeliais. Pažymėtina, kad visi išvogti dokumentai ne perseniai buvo revizuoti ir rasti tvarkoje, todėl spėjama, kad juos išvogė kas nors kerštaudamas tarnautojams. Tuo reikalu vedama stropi kvota.

Klaipėdoje žemės banko pastatytuose namuose įrengiama 275 butai

KLAIPĖDA — Šiemet Klaipėdoje žemės bankas pastatė 44 darbininkų namus, kiekvienuos namuos po 4 butus, sandėliuką, pastogę ir kt. patogumai. Tarnautojams pastatyta 18 namų kiekvienuose namuose po 2 butus ir pastogę. Visuose tuose pastatytuose namuose yra 275 butai. Pastatytieji namai darbininkams ir tarnautojams atiduodami išsimokėtinai.

PERKUNAS DEGINA

UTĖNA — Rugp. 22 d. apie 20-22 val. Utenos apskr. pasigirdo perkunija, kurios pasėkoje buvo matyt 3 gaisrų pašvaistės. Ypač didelė pašvaistė buvo matyt nuo Utenos Tauragnų kryptimi. Smulkesnių žinių nepasisekė sužinoti.

Kuktiškiuose perkunas nutrenkė 2 lauke buvusias priristas karves.

Komisija Kovai su Degtindaryste.

KAUNAS. — Sekmingiau kovoti su degtindaryste sudaryta tarpžinybinė komisija, kurios tikslas studijuoti sąlygas ir ieškoti priemonių kovai su žala ir piktu, kurį sudaro degtindarystė ir naminės degtinės vartojimas. Šios komisijos pirmininku Vidaus r-lų min. paskyrė policijos insp. V. Vitkų, o nariu Vals. saug. dep. jurisknsultą dr. Br. Kalvaitį. Be to, į komisiją atitinkamų ministerių yra paskirti finansų ir teisingumo m-jų atstovai. Finansų m-jos atstovu paskirtas ref. V. Stakniunas ir teis. m-jos — ref. K. Karpus. Kovai su degtindaryste, reikalui esant, tarpžinybės komisija į pasitarimus galės kviestis ir kitų ministerijų ar departamentų atstovus.

Klaipėdoje Statomas didelis žuvies apdirbimo fabrikas.

KLAIPĖDA. — Žemės bankas Klaipėdoje apsiėmė "Žuvies" b-vei pastatyti didelį žuvies apdirbimo fabriką. Dabar Klaipėdoje esantieji "Žuvies" b-vės šaldytuvai bus atitinkamai praplėsti ir patobulinti, o naujai statomam fabrike bus įrengtas didelis konservų skyrius. Pastačius tą fabriką ir pradėjus jam veikti, numatoma suvaržyti konservuotos žuvies įvežimą.

Vien fabriko statyba be vidaus įrengimų atsieis apie 425 tukstančių litų.

● Rietavo Žemės Ukio kooperatyvui šiemet suėjo trisdešimts metų nuo įsteigimo. Kooperatyvas daro milijonines apyvartas, turi skyrius Kvedaroje, Tveruose, Medingėnuose ir Stalgėnuose. Kooperatyvas, vienas iš seniausių Lietuvoje, ruošiasi savo 30 metų sukaktį tinkamai paminėti.

Vinča ir Labanauskas Smarkiai Laikosi.

Turėjusios užsibaigti tarptautinio čempijonato imtynės, dar pratęstos, publikos netruksta. Įdomiausia tai, kad musiškiai Labanauskas smarkiai laikosi prieš užsienio čempijonus. Stiprų dancigietį Stahl paguldė po kelių minučių. Kitas siurprizas žiurovams buvo, tai boksininkas Vinča išėjo amerikoniškoms imtynėms su Martinsonu. Rungtynės baigėsi lygiomis. Neblogai sekasi ir "juodąjai kaukei" kuri paguldė estą Skripką."

Susisiekimo Reikalai.

ZARASAI. — Zarasus, kai kas, sta'o antroje vietoje po Palangos. Kodel nestatyti? Puikųs Zarasų pliažai, puikųs pušynai, ežerai, gražus miestelis ir malonųs žmonės. Atvažiavęs vasarotojas vieną kartą į Zarasus, paskui niekuomet neatsiskiria su jais. Daug kas į Zarasus atvykstų, bet juos atbaido kelionės brangumas. Kad Zarasus galėtų aplanky'i ir tolimesnių Lietuvos vietų vasarotojai, apskr. šeimininkas ats. pulk. Šlepetys uoliai rupinasi ir tikisi ar anksčiau, ar vėliau papiginimai bus išrupinti. Taip pat rupinasi, kad butų duoti papiginimai iki artimiausių geležinkelio stočių: Utenos, Obelių ir kitur.

Apie Vasarvietės Tvarkymą

Nemačiusiam Zarasų keletą metų, atsidengtų prieš akis nematyta pažanga. 1932 metais Zarasai buvo paskelbti kurortiniu miestu, o 1935 metais tik pastatyta pirmoji vasarinė "Aušra". Zarasų apskr. virš J. Šlepečio ir buv. miesto burmistro St. Puodžiaus rupesčiu, pradėta rupintis vasarvietės tvarkymu. Netrukus buvo pastatyta antra vasarinė "Užuovėja". Pastatytas maudymosi baseinas, sutvarkytos ežerų maudymosi pakrantės. Visų vasarotojų nuomone, Zarasų vasarvietė sulauks geresnės ateities.

Gaso Šiluma

PIRMA PATOGUMU
ŠVARUMU IR PARANKUMU

TIKTAI $15.14 MĖNESY

(Vidurkis penkių kambarių namo apšildymui 8 mėnesių šildymo laikotarpiui)

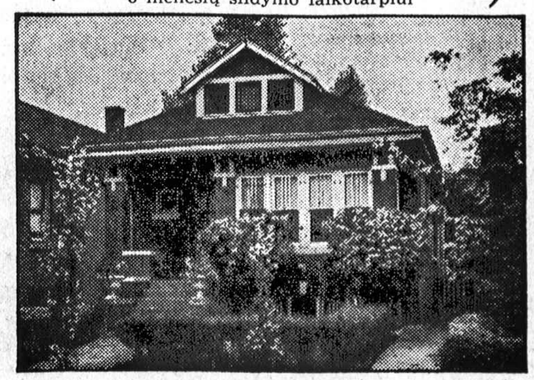

"Aš labai mėgstu gaso šildymą. Aš esu naslė ir, ištikro, tai padaro man darbą lengvesniu. Tai taip švaru, mano namų ruoša dabar yra tikras malonumas. Aš mėgstu dargi ir tą nepaliaujamą šilumą."—**Mrs. Blanche Caronti, 3116 W. 54th Place, Chicago.**

Gaso Šiluma Yra Verta Daugiau Nes Ji Padaro Daugiau

• Mrs. Blanche Coranti, kaip ir tukstančiai kitų, turi daugiau patogumo, švarius namus ir **be furnaso darbų,** nes ji šildosi su gasu. Patirkit apie tą lengviausį ir švariausį namų šildymo budą.

Kreipkitės, rašykit ar telefonuokit Wabash 6000 dykam apskaičiavimui kiek kainuotų namų apšildymas gasu.

GASO ŠILUMA
yra vienintele 100% Automatiška šiluma

MODERN COOKERY . . CONSTANT HOT WATER . . SILENT REFRIGERATION . . GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 6000

Šventosios Uoste Statomi Keturi Kuteriai

KAUNAS. — Be šešių naujai pastatytų ir į vandenį nuleistų kuterių (su burėmis ir motorais) statomi dar keturi kuteriai. Pirmieji šeši kuteriai atiduodami šventosios apylinkės žvejams išsimokėtinai, o iš keturių pastatytų kuterių bent du numatoma atiduoti klaipėdiškiams žvejams, nes jie prašo.

Ateinančiais metais šventosios uosto dirbtuvėse numatoma pastatyti irgi ne mažiau, kaip 10 naujų kuterių.

Sekmadienį iš Kauno važiuoja inžinieriai naujai pastatytų kuterių motorus išmėginti, o antradienį atvyksta Kaunan uosto administratorius p. Ramanauskas sutarčių su žvejais del kuterių perdavimo sudarymo reikalu.

Kilo gaisras

PANEVĖŽYS — Rugp. mėn. 14 d. pil. Sargevičiaus antano gyv. Molupių kaime Pasvalio valsč. gyvenamajam name kilo gaisras. Per gaisrą sudegė šiaudinis stogas ir smarkiai apdegė sienos. Gaisras padarė apie 2,000 Lt. nuostolių.

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1938 Metams

HUMBORLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLIUBO VALDYBA 1938 METAMS: Walskis—pirm., 3341 Evergreen Ave., tel. Belmont 7678; John Kuprevičius—vice-pirmininkas, 3446 W. Pierce Ave.; Anton Lungevicz—nut. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; S. Buneckis—finans rašt., 3247 Beach Ave.; A. Zillius—kasierius, 3327 Le Moyne St.; T. Kubilius—maršalka, 3222 Pierce Avenue.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKO KLIUBO VALDYBA 1938 METAMS: J. Ruta — pirm., 3141 So. Halsted St.; P. Pauzolis —pirm. pagelb., 3427 So. Halsted St.; S. Kunevičia—nut. rašt., 3220 So. Union Ave.; F. Kasparas — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; W. Dulevičia—kont. rašt., 812 W. 33rd St.; J. Balčiunas—Kasierius, 3200 So. Lowe Ave.; J. Arišiunas—apiekunas kasos, 3623½ So. Emerald Ave.; F. Kunevičia — apiekunas kasos, 3201 Green St.; K. Valaitis—apiekunas ligonių, 7104 So. Emerald Ave.; W. Dulevičia—korespondentas. Laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 val. vakare. Cricagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS SKYRIAUS ROSELANDO LIETUVIŲ KULTUROS DRAUGIJOS METINIS SUSIRINKIMAS įvyko, sausio-Jan. 7 d. 1938 m., kuriame išrinkta valdyba 1938 metams sekančiame sąstate: Pirm. —Antanas Sudentas, 10036 So. State St.; Vice-pirm. — Mike Sinko, 115—E. 104th Pl.; Nut. Rašt.—Franas Pučkorius, 10831 So. Edbrooke Ave.; Sekr. išd.—Stasys Yurčius, 209 — E. 107th St.; Iždo Glob.—Walter Stulpinas, Petras Krasauskis; Maršalka —Kastas Remutis; Skyriaus Kasierius — Magdalena Sudentas; Atstovas į Lietuvių Kongresą — Antanas Norbutas, 1033 W. 103rd St. Draugijos susirinkimai kas naujo mėnesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val. vak., Darbininkų Svetinėje, 10413 So. Michigan Avenue.

ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1938 METAMS: Pirmininkas —Petras Arlauskas, 1947 N. Cleveland Av., Chicago, Ill.; Pirm. pagelbininkas—Alexas Niprikas, 4015 W. 13th St., Chicago, Ill.; Protokolo Raštininkė — Sofija Ambrozaitė, 11731 So. Indiana Ave., Chicago, Ill.; Finansų Raštininkė — Ona Uškuraitė, 1829 North Dearborn St., Chicago Ill.; Finansų Raštininkės Pagelbininkė — Emilija

DRAUGYSTĖ PALAIMINTOS LIETUVOS VALDYBA 1938 METAMS: John Jackas— pirmininkas, 6504 So. Rockwell St.; Adam Subaitis —vice-pirm., 1947 String St.; Gasper Pakeltis—nut. rašt., 4019 Ramašauskienė, 1218 South Independence Blvd., Chicago, Ill.; Kasierka—F. Ambrozienė, 11731 S. Indiana Ave., Ch'go; Maršalka—William Putris, 4730 So. Springfield Ave., Chicago, Ill.; Korespondentas — Juozas Balakas, 1414 So. 49th Court, Cicero, Ill.; Kasos Globėjai—Juozas Keturakis, 1525 So. 51st Ave., Cicero, Ill.; Steponas Niprikas 852 West 33 St., Chicago, Ill.
Susirinkimai laikomi vieną syki į mėnesį kas ketvirtą nedėldienį pirmą valandą popiet Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.
So. Artesian Ave.; Frank Micklin Jr. — finansų rašt., 4917 South Komensky Ave.; Frank Medalinskis—kasierius, 3159 Emerald Av.; Frank Margevičia—kontr. rašt., 4348 o. Washtenaw Ave.; B. J. Jakaitis — Auditorijos atstovas, 826 W. 34th Pl.; A. Subaitis, A. Tamevičia ir P. Augustinas — Trustees.

GARFIELD PARK LIETUVIŲ VYRŲ IR MOTERŲ PAŠALPINIO KLIUBO VALDYBA 1938 M.: Pirm. George Medalinskas, 233 Central Ave.; Pirm. Pagelb. Frank Stanionis, 3950 Gladys Ave.; Prot. Rašt. Mary Medalinskas, 233 So. Central Ave.; Fin. Rašt. Chas. Kattalo. 4676 W. End Ave.; Kont. Rašt. Vincentas Manikas, 17 So. Springfield Ave.; Kasos Globėjai: Mike Davidonis, 3917 14th St., Juozas Bruchas, 3837 W. Polk St.; Kasierius Mike Kaziunas, 3508 Gunderson Ave., Berwyn, Ill.; Maršalka Juozapas Zubovičius, 530 So. Lawrence Ave.; Kliubo gydytojas: Dr. Margeris, Tel. Boulevard 8483; Korespondentas —Joe. Gardauskas.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB, POLITICAL AND BENEFICIAL OF THE 12-TH WARD VALDYBA 1938 M.: J. Yuška, Pirmininkas, 2419 W. 43rd St., Tel. Lafayette 5424; J. Valinckas, Pirm.-Pagelb., 3423 So. Morgan St.; Paul J. Petraitis, Nutarimų Rašt., 4223 So. Wells St., Tel. Victory 8770; Helen Gramontienė, Kasierius, 4535 S. Rockwell St., Tel. Lafayette 2418; Frances Wittis, Fin. Rašt., 4469 Archer Ave., Tel. Lafayette 1374; F. Krasauskas, Kontrolės Rašt. 4353 So. Maplewood Ave.; J. Jesunas, Kasos Globėjas, 2440 W. Pershing Road; Dr. A. J. Manikas, Daktaras Kvotėjas, 4070 Archer Ave., Tel. Lafayette 3051; A. Saldukas, Teisėjas, 4038 Archer Ave. Susirinkimai laikomi kiekvieną trečią sekmadienį, kai 1:00 val. popiet, Hollywood Hall, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Į Kliubą priimami vyrai ir moterys nuo 16-kos iki 45 metų amžiaus lygiomis teisėmis.

L. M. Norkus

AMBROSIA & NECTAR

Beer Distributor

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA Alų, bet, prieto, išdirbėjai nusprendė padirbti dar geresnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš importuotų pirmos rųšies produktų.

Urmo (wholesale) kainomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Visuomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gausite greitą ir teisingą patarnavimą.

2415 W. 64th Street. Tel. Hemlock 6240

TAUPYKIT KUPONUS
UŽ MAŽUS PINIGUS ĮSIGYSIT GRAŽŲ IR BRANGŲ INDŲ SETĄ

Kasdien per savaitę laiko, nuo šeštadienio iki šeštadieniui Naujienose tilps skirtingos rušies kuponas. Su tuo kuponu gausit kupone pažymėtus indus.

DAR TURIME INDŲ PAŽYMĖTUS PIRMESNIUOSE KUPONUOSE

Kas nori gali dar pradėti taupyti sau puikius, tikru auksu paauksuotus indus, tik PASISKUBINKIT, nes mažai jų beliko.

Indai yra aukščiausios rušies ir daug brangesni, negu mokėsit Naujienoms su kuponu. Išsikirpkit kuponą šiandien ir pradėkit rinkti gražius šešiems arba 12 asmenims setus.

GAKSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Darbas, Taupa -- Gyvenimo Palaima

Leiskit Mums Pasirupint Jusų Vargais

. . . visi jusų rupesčiai neturi pamato. Jei reikia pinigų . . . jei manai pirkti namus . . . senus pataisyti . . . jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, pirma ateik į NAUJIENŲ SPULKA. Patarimas ir patarnavimas čia nieko nekainuoja

Užtikrink savo indeliams tikrą apsaugą ir pelną
Čia visų INDELIAI APDRAUSTI IKI
$5,000.00

LITHUANIAN BUILDING, LOAN AND SAVINGS ASS'N.

1739 SOUTH HALSTED STREET

TELEFONAS, *CANAL* 8500

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill. under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoj per išnešiotojus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Suvienytose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:	
Metams	$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose (Atpiginta)	
Metams	$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Isteriškas riksmas, bet dar ne karas

Vakar Hitleris pasakė antrą "istorišką" kalbą Čekoslovakijos klausimu. Ar ji bus istoriška, tai parodys ateitis; bet ji tikrai buvo **isteriška. Per valandą su viršum** laiko (su pertraukomis) Adolfas rėkė ir draskėsi, lyg kas butų rengęsis jį papiauti!

Ir pludosi. Taip nekulturingai tas "tautos vadas" niekino čekų-slavokų respublikos prezidentą ir demokratines valstybes, kad, tur but, ir daugeliui vokiečių buvo sarmata jį klausyti.

Tačiau savo kalboje Hitleris dar "nepaskelbė karo" ir davė suprasti, kad jisai įteikęs Chamberlainui naują pasiulymą. Be to, jisai du kartu pareiškė, kad, jeigu Vokietijai bus taikiu budu atiduotas sudetų kraštas, tai jisai **daugiau nebekels teritorijų keitimo klausimo.**

Hitleris dagi įsakmiai užtikrino pasaulį, kad jisai **nereikalaus Dancigo "koridoriaus" iš lenkų,** nes, esą, Lenkijai, kaipo 30 milionų gyventojų tautai, reikia turėti priėjimas prie juros.

Tas "fiurerio" pareiškimas, kad sudetų krašto prijungimas prie Vokietijos busiąs **"paskutinis teritorijos klausimas",** kuris rupi vokiečiams, galėjo sužadinti viltį Lietuvoje, kad jisai nesiverš į Klaipėdą.

Bet visas dalykas yra tas, **kiek pasitikėjimo** yra verti Hitlerio prižadai. Jo diktatoriavimo rekordai liudija, kad savo žodžio jisai niekuomet nesilaiko, jei tik jam pasitaiko proga jį sulaužyti.

Hitleris žadėjo laikytis Weimaro konstitucijos, kai prezidentas Hindenburgas paskyrė jį kancleriu — bet konstitucija tapo sutrempta.

Jisai žadėjo gerbti Austrijos nepriklausomybę — bet Austrija jau yra inkorporuota į "trečiąjį reichą".

Pagrobęs Austriją, jisai žadėjo neužkabinti Čekoslovakijos, ir jo užsienių reikalų ministeris pareiškė Prahai, kad Vokietija bus ištikima arbitracijos sutarčiai, kurią ji turi su Čekoslovakija — o šiandie Hitleris jau grumoja sudraskyti Čekoslovakiją!

Kaip galima po to tikėti, kad Hitleris dabar savo žodžio laikysis ir daugiau neužpuldinės kitų tautų?

Bet yra pavojus, kad didžiosios valstybės tuos Hitlerio prižadus vistiek priims už gryną pinigą ir stengsis padaryti su juo kompromisą, išpildydamos kuone visus jo reikalavimus. Nei Francuzijoje, nei Anglijoje nepasireiškė "audra" prieš Chamberlaino susitarimą su nacių "fiureriu" apie Čekoslovakijos suskaldymą. Tų šalių valdžios ir žmonės sujudo daugiausia dėl to, kad Hitleris ėmė reikalauti **daugiau,** negu jam buvo prižadėta Berchtesgadene.

Charakteringa yra tai, kad net ir sovietų komisaras Litvinovas, kuris pirmiaus taip garsiai smerkė anglus ir francuzus, dabar jau žada protestuoti **tiktai prieš naujas koncesijas** naciams!

Iš to yra aišku, jogei **baimė karo** demokratinėse šalyse ir sovietų Rusijoje yra taip didelė, kad jos sutiks duoti didžiausių nuolaidų rudajai nacių diktaturai, kad tik joms nereikėtų stoti į kovą su ginklais rankose. Jeigu yra šitoks nusistatymas Europoje, tai jos ateitis liudna.

Tačiau dar nėra tarusi paskutinį savo žodį Čekoslovakija.

Sekanti iš eilės — Lietuva?

Du žinomi politikos komentatoriai, **Drew Pearson** ir **Robert S. Allen,** kuriuodu rašo kasdien **Hearsto** laikraščiams po antrašte **"The Washington Merry-Go-Round",** vakar savo skiltyje laikraštyje **"Chicago American"** pareiškė, kad sekanti iš eilės Hitlerio auka busianti **Lietuva.** Jų dviejų rustus pranašavimas skamba taip:

"Jųs galite pasižymėti savo užrašų knygelėje apie užsienių reikalus, kad sekantis iš eilės pavojaus taškas Europoje bus Lietuva, Lenkų Koridorius ir Pabaltijo valstybės.

"Hitlerio veikimo planas šitame plote yra maždaug toks: **Lenkų Koridorius, kurį Versalio Sutartis davė Lenkijai, kad Rytų Prusai butų atkirsti nuo likusios Vokietijos ir kad Lenkija butų aprupinta juros uostu, grįš naciams.**

"Hitleris susiderėjo su lenkais, taip kad jie tą teritoriją grąžins, o kaipo atlyginimą už tai, gaus Hitlerio palaiminimą pagrobti Lietuvą.

"Lietuvos žemė prieina prie Lenkijos šiaurės sienos ir turi svarbų juros uostą Klaipėdą, į kurį lenkai seniai žiuri godžiomis akimis.

"Priedui prie tiesioginio Lietuvos užkariavimo, galimas daiktas, kad Lenkija paims savo tiesioginėn įtakon Latviją ir Estiją. Jos pasidarys tikrumoje Varšuvos satelitai (palydovai).

"Hitleris turi savo rankovėje da ir daugiau teritorinių idėjų, bet Baltiko kraštai veikiausia bus pirmutiniai."

Tegu skaitytojas dabar palygina šituos Washingtono korespondentų pranašavimus su Hitlerio pareiškimu, kad po sudetų krašto prijungimo jisai daugiau nebekelsiąs teritorijų keitimo klausimų!

Kuo tikėti: diktatorium, kuris nepripažįsta nei žmoniškumo, nei teisėtumo — ar korespondentais, paduodančiais nuomones iš neitralios šalies sostinės?

APŽVALGA

DAR VIS STOJA UŽ FAŠISTUS

Nors visas pasaulis žino, kad Ispanijos maištininkams padeda Italijos fašistai ir Vokietijos naciai, bet musų klerikalai dar vis bando įrodyti, kad gen. Franco kovojąs už Ispanijos liaudies reikalus. Šv. Juozapo organas So. Bostone, "Darbininkas", rašo:

"Franco jau užėmė 38 Ispanijos provincijas su 15 milijonų gyventojų, gi 'lojalistų' rankose teliko tik 14 provincijų su 9 mil. gyventojų. Jei liaudis butų prieš Franco, tai kaip jam pavyktų užkariauti du trečdalių Ispanijos žemės ir užvesti ten normalų (?— **"N." Red.)** gyvenimą?"

Kad Franco užvedė "normalų gyvenimą" užkariautose provincijose, tai, žinoma, grynas prasimanymas. Ten toks pat "normalumas", koks, sakysime, Austrijoje, kurią pagrobė Hitleris.

Reikia stebėtis, kad "Darbininko" rašytojai dar ir šiandien nemato, kokia pragaištis butų Europai ir ypač mažomsioms jos tautoms, **ypatingai Lietuvai,** jeigu fašistams pasisektų galutinai užkariauti Ispaniją.

MASKVA PROTESTUOS, "JEIGU"

Kai anglų ir francuzų valdžios begėdiškai nusilenkė Hitlerio šantažui ir sutiko atiduoti Čekoslovakijos sudetų kraštą, tai SSRS užsienių reikalų komisaras Maksimas Litvinovas aštriai pasmerkė tų valstybių diplomatus, o sovietų Rusijoje bolševikai šaukė masinius mitingus ir per spaudą atakavo Anglijos ir Francuzijos išdavikišką pasielgimą su čekais.

Bet, truputį pasmarkavusi, Maskva jau pradėjo pritarti Chamberlaino "planui". Ji dabar jau tiktai grasina kelti triukšmą, jeigu Londonas su Paryžium sutiks duoti Hitleriui **daugiau,** negu Chamberlainas buvo su juo susitaręs Berchtesgadene. Pereitą sekmadienį atėjo telegrama iš Genevos, kurioje sakoma:

"Maksim Litvinov, sovietų užsienių reikalų komisaras, pranešė Britanijos vyriausybei, kad Rusija atsišauks į Tautų Sąjungą, **jeigu Londonas mėgins versti Čekoslovakiją, kad ji priimtų kokių nors didesnių nuolaidų Vokietijai."**

Vadinasi, prieš tas nuolaidas, kurias Hitleris išsiderėjo pirmame savo pasikalbėjime su Chamberlainu ir kurias anglai **ir francuzai privertė Čekoslovakiją** priimti, Litvinovas jau neketina protestuoti. Jisai kels balsą Tautų Sąjungoje tiktai tuomet, **jeigu anglai bandys išgauti iš Čekoslovakijos didesnių nuolaidų.**

Tokiu budu jau ir sovietų valdžia sutiko su pirmuoju Chamberlaino-Hitlerio "planu", kurį ji dar neseniai vadino "išdavyste"!

WORCESTERIS GRIUVĖSIUOSE

Baisi audra, kuri padarė daug nuostolių Naujojoje Anglijoje ir užmušė kelis šimtus žmonių, labai skaudžiai palietė Worcester, Mass., kur yra skaitlinga lietuvių kolonija. Bet lietuvių gyvasčių, rodos, nėra žuvę. Tačiau nuosavybių sunaikinta nemažai. "Am. Liet." apie tai rašo:

"Veik ištisą savaitę buvo praruges lietum. Vėliau Worcesteriečiai išgirdo per radiją pranešimą, kad Atlantiko vandenynu slenkanti audra link Floridos pasukusi rytvakarų link. Bet Worcesterio miestui su 200,000 gyventojų bunant lomoj su galimu pavojum nė nesiskaitė, sakė: "audra mus negazdina, ateis ir per galvas nueis, nė nejusime". Tačiau kitaip su audra įvyko. Ji atėjus nenuėjo be blėdies, bet švilpdama virš gyventojų galvų draskė stogus, griovė namus ir vertė medžius iš šaknų.

"Worcesterį audra pasiekė apie 3-čią valandą po pietų ir tęsėsi iki 7-tos vakare. Ir per tą 3-jų 4-rių valandų laiką susisiekimas buvo suparalyžuotas, miestas likos be šviesos, durų, langų ir stogų tik skeveldros lakstė į padanges. Apie 200 žmonių sužeidė, į porą desėtkų užmušė. Galų gale miestas buvo padėtas po karo stoviu ir ginkluoti sargybiniai miesto krautuves patruliavo iki saulei užtekant.

"Audrai bešėlstant daug ir lietuvių įstaigų nukentėjo: Lietuvininko garažiaus langus išnešė ir sužeidė porą pardavėjų; Amerikos Lietuvio knygyno du langus sutratino ir vartus sulaužė; Višniausko, (prie Ward g-vės) medis buvo išrautas su šaknimis ir užmestas ant stogo, kuris puldamas pusėtinai apgadino namą. Bet kad viesula butų kokį lietuvį užmušus ar sužeidus, pakol kas neteko girdėt."

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

Lietuvos margumynai

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

(Tęsinys)

* * *

Šiemet Kaunas stipriai pajuto butų stoką. Kaunas visuomet kimštinai buvo gyventojų prikimštas ir daugelis šeimų visai susikimšę turėjo gyventi, bet šie metai tikrai pasireiškė butų badu. Spėjama, kad koks pora šimtų šeimų ir keletas šimtų studentų visai pasiliks be butų.

Jiems teks gyventi toli už miesto, kur nors vasarnamiuose.

Kad ir Kaune eina sparti gyvenamų namų statyba, bet vis dėlto ji negali pasivyti miesto gyventojų prieaugliaus.

Ir juo toliau, juo tasai namų statybos klausimas darosi vis painesnis ir vis opiau rišamas. Kad ir į namus įvestuotas kapitalas per keletas metų amortizuojasi, bet visas reikalas tame, kad kartais namų statybai pritruksta statybinės medžiagos — vyriausiai tai plytų, o kartais net ir darbininkų, todėl statyba visu sparčiu tempu negali pasireikšti.

Šitas klausimas tur but negreitai ir nelengvai bus išrištas, nes Kaunas kasmet vis sutraukia naujų gyventojų, kurie čia iš provincijos atvyksta. Be to, sunkiai rišamas ir viešbučių klausimas. Jei tik vyksta kokie nors suvažiavimai, tai jau viešbučiuose pritruksta vietų. Štai, kad ir ateinantieji metai dėl busiamų krepšinio žaidimų jau sudaro savotišką galvosukį kur sutalpinti iš užsienių atvykusius svečius. Reikia laukti, kad į tuos žaidimus atvyks koksai tukstantis svetimšalių, gerai išlepintų žmonių. Taigi kur juos apgyvendinsi, jei išviso Kauno viešbučiai turi penketą šimtų lovų! Pas privačius asmenis ne visi norės apsigyventi, o be to, ir privatųs asmens kimštinai gyvena ir pas juos maža vietų yra.

Dar kas statybai kliudo, tai žemės sklypų brangumas. Dabar Kaune už vieną metrą žemės tenka mokėti šimtas litų, bet ir tai sunku gauti. Mat, žemės sklypų kainoms kylant tie, kurie juos iš seno turi įsigiję ne labai nori parduoti, vis dar laukia kada dar jų kaina žymiai pakils. Juk buvo tokie laikai, kada už vieną metrą Kaune buvo mokama net trys šimtai litų. Todėl dabar sparčiai ruošiamas įstatymas, kuriuo bus neužstatyti žemės sklypai apdedami papildomu kylančios vertės mokesčiu, gal tuomet kaip kas panorės juos greičiau parduoti, negu mokėti aukštus mokesčius.

Kaune liuosų, neužstatytų žemės sklypų yra pakankamai ir rodos žemės bado visai negalėtų buti. Bet gi dėka savotiškos, iki šiol veikusios mokesčių sistemos tie liuosi žemės sklypai nebuvo parduodami.

Aišku ir miesto savivaldybės tukis dėl neužstatytų žemės sklypų turi žymiai nukentėti, nes nesurenka daug mokesčių, kitaip tarus, kapitalas guli be jokios apyvartos, todėl ir miesto pažanga reikiamu ir prideramu tempu negali pasireikšti. Kaip žemės sklypų Kaune kaina auga galima pavaizduoti, kad ir tokiu pavyzdžiu. Dar metai atgal kur dabar statoma didžiulė ligoninė už metrą, čia visur suprantama už kvadratinį metrą, buvo mokama tik vienas, du litai, o jau dabar toje vietoje tenka mokėti iki trisdešimties litų. Mat, busiama ligoninė statoma nuošalyje miesto, kur ir susisiekimo jokio nebuta.

Taigi metų bėgyje, toje vietoje veik trisdešimts kartų žemės kaina pakilo! Tokių pavyzdžių esama nemaža.

Štai dėlko ir miesto statyba negali eiti visu tempu. Štai dėlko Kaunas amžinai serga butų stoka!

* * *

Šiemet Lietuvoje viešėjo iš Toronto, Chicagos universiteto studentas teisininkas, Kazimieras Pocius. Jo brolis Liudas taip pat studentas ir yra Toronte Lietuvos garbės konsulo sekretorius. Kazimiero Pociaus dvi sesutės Toronte lanko konservatoriją.

Pocių motina Toronte esanti žymi veikėja lietuvių tarpe.

Advokatas A. Jakšas nuo Bostono jau šiomis dienomis išvažiuoja į Š. Ameriką. Jisai, rodos, dešimts dienų viešėjo SSSR gyvenimo yra atpasakojęs Lietuvos žinioms.

Iš to atpasakojimo negalima daryti išvadų, kad SSSR gyvenimu butų likęs labai sužavėtas. Viena kas jam ryškiai metėsi į akis, tai kad SSSR visai nėra politinių laisvių. Be to, palyginus uždarbius su pragyvenimo brangumu žymiai pastebiama, kad tasai gyvenimas nėra vienas iš malonesnių...

Advokatas Jokšas budamas Lietuvoje susipažino su Lietuvos teismų santvarka. Jam kaipo advokatui tai buvę visa labai įdomu patirti.

Kiek tenka patirti advokatas A. Jokšas grįžęs į Š. Ameriką savo kelionės patirtus įspudžius aprašysiąs lietuvių spaudoje. Jis esąs lietuvių politikos kliubo didelis veikėjas ir bene vieno iš tų klubų pirmininkas.

Pirmyn choro dalyvė ilgiau užsilikusi viešėti Lietuvoje, Staligaitė rugsėjo mėnesyje jau išvažiuoja iš Lietuvos. Ji dar žada pakelyje atsilankyti kai kuriose Europos valstybėse.

Gavusi stipendiją į Pirmyn choro dalyvė Aleksiunaitė jau priimta į V. D. Universitetą studente ir dar žada lankyti Lietuvos konservatorijos dainavimo klasę. Smuikininkė Novickaitė, taip pat pirmyn choro dalyvė jau sėkmingai darbuojasi Lietuvos valstybės radiofone.

—J. K.

(GALAS)

MARGUMYNAI

Kur Cukrus Gaminamas iš Medžio Piuvėnų?

Ekonomiškas butinumas verčia žmones dirbti kartais ir neįtikėtinus darbus. Jungtinėse Valstybėse iš maisto gaminami kiti daiktai, o Vokietijoje iš kitų daiktų gaminamas maistas. Pavyzdžiui, Amerikos pramonės turtuolis Henry Ford iš soja pupų dirba automobiliams dalis; Vokietijoje prof. Friedrichas Bergius, vienas gabiausių chemikų, iš piuvėnų dirba cukrų. Jo tyrinėjimai daromi ne dėl kokio moksliško smalsumo, bet dėl ekonominio butinumo: Vokietijoje stinga žaliavos ir stinga maisto. Iš piuvėnų dirbant cukrų, pasilieka atmatų apie 65%. Čia yra tam tikros rugštys ir produktas, vadinamas lignin, iš kurio dirbama medžio anglis ir, veikiausiai, kartonas tam pačiam cukrui supakuoti.

Kur Yra Didžiausias Pasauly Laikrodis?

Didžiausias pasaulyje laikrodis yra **Kanadoje,** Montrealio mieste: **jis yra trimis** veidais, **110 metrų aukštumo,** beveik 4-ais **metrais aukštesnis** už didelį **Westminster bokštą,** Londone, laikrodį. **Valandų rodyklės** yra 7 metrų ilgumo ir sveria po 750 kilogramų, o minutės rodyklės — 10 metrų ilgumo, sveria po 1,250 kilogramų. Mechanizmas yra elektros jėgos varomas.

Kur Yra Velnio Tiltas?

Velnio tiltas yra Segovijoje, Ispanijoje. Tai buvo Romos imperatoriaus Trajano pastatytas vandentiekis—akvaduktas prieš 1800 metų. Pastatytas be kalkių ir be cemento ir dar stovi ir veikia! Tiltas turi 170 arkų, 31 metro aukštumo ir beveik kilometro ilgumo. Dėlko jis buvo pramintas, "velnio tiltu" — nėra žinių.

KAIP VENGRAI ATŽYMĖJO VITAMINO C IŠRADĖJĄ

Vengras gydytojas prof. Szentgyorgy išrado, kaip žinome, vitaminą C visai atsitiktiniu budu, nors prieš tai per keletą metų veltui ieškojo jo Amerikoje prie gyvulių skerdyklų. Už tą išradimą pernai buvo jam duota Nobelio premija. Dabar vengrai, norėdami pagerbti savo tautietį, pastatė ir padovanojo išradėjui gražią vilą, kurią pavadino **"Vitamino C Vila".!**

Kur Yra Piratų Korimo Prieplauka?

Piratų korimo prieplauka, arba Ekzekucijos Dokas, yra Londone, rytinėje dalyje, ant Temzės kranto. Čia yra laiptai ir stora akmens siena. Senovėje čia priplaukdavo valtys ir luoteliai ir čia taip pat budavo kariami jurose pagauti piratai. Čia daug piratų sumokėjo mirties kainą rusčiam teisingumui. 1701 m. prieplaukoje buvo pakartas ir garsus piratas Kapitonas Kiddas. Paprastai baudžiamasis budavo kariamas žemai, taip, kad kyląs potvynio vanduo apsemtų kuną. Paprastai pakartasis budavo paliekamas kartuvėse, ligi upės vanduo tris kartus pakildavo potvyniu ir tris kartus nusileisdavo atoslūgiu.

Kas buvo karalius Bomba?

Taip buvo pramintas Neapolio karalius Ferdinandas II-sis už tai, kad 1848 metais jis labai žiauriai bombardavo Messiną, kur buvo daug žmonių nužudyta ir daug turto sunaikinta. Tuo pramintu Karaliaus Bombos vardu jis buvo geriau žinomas, ne kaip tikruoju Ferdinando vardu. Jo sunus Francis II buvo pramintas Bomba II už tai, kad 1860 metais bombardavo Palermą. Kartais jį vadindavo ir Maža Bombuke, arba **Bombalino.**

KAS BUVO MARCUS TULLIUS TIRO?

M. T. Tiro, kurį mes vadintume Tiru, buvo Cicerono išlaisvintas vergas ir stenografijos išradėjas. Sako, jis padaręs tą svarbų išradimą 63 m. pr. Kr. Jo išrastą stenografijos sistemą vartojo Romos mokyklose, mokėsi jos imperatoriai (jų tarpe imperatorius Titus), oratoriai, rašytojai. Sutrumpinto rašto sistemą užeiname ir senovės graikuose. To rašto pavyzdžiai yra saugojami Vatikano muziejuje Romoje, Bibliotheque Nationale Paryžiuje ir Britų muziejuje Londone. Nei graikų Ksenofonas, nei romėnų Tiras nieko nežinojo apie spaudą ir popierį — jie rašė savo knygas su stilium ant vaškuotų plytelių. Julijus Cecaris turėjo prie savęs visą burį raštininkų, kuriems diktuodavo savo raštus; vienam baigus rašyti ant plytelės, jis eidavo prie kito ir tam diktuodavo. Užrašai nuo tų originalių plytelių budavo perrašinėjami ant kitų arba ant papyruso.

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIU DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kulturos Draugija
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA

K. KAIRIS, prezidentas — J. DEGUTIS, iždininkas
K. AUGUSTAS, vice-prezidentas — P. GALSKIS, trustisas
V. MANKUS, sekretorius — P. MILAŠEVIČIUS, trustisas
P. MILLER, finansų sekretorius

DR. MONTVIDAS, Dr-jos Daktaras, K. GUGIS, Dr-jos Advokatas,
J. P. VARKALA, Draugijos Auditorius

Moksleivių Stipendijos Fondas

Artinantis Kulturos Draugijos skyrių konferencijai, kurioje apart kitų svarbių klausimų, bus svarstoma ir apie moksleivių stipendijos fondą. Čia norėtųsi plačiau šiuomi klausimu pasidalinti nuomonėmis su nariais, ypač su konferencijos dalyviais delegatais.

Visiem gerai žinoma, kad čiagimis, aukštesnius mokslus einantis jaunimas nėra ganėtinai artimas lietuvių visuomeniniame kulturos darbe. Kuomet prisimename anų laikų Lietuvos moksleiviją, tai darosi begalinė skirtuma. Kame gi priežastis? Nesakysime, kad tai nutautėjimas bei išsigimimas—greičiausiai senosios ateivių lietuvių kartos permažas domėjimasis jaunaja karta reikale įtraukimo jaunuomenės į visuomenės darbuotę.

Juk turime daugybes jaunuolių gana gabių talentingų, lietuviškai nusiteikusių ir norinčių dirbti jei tik jiems butų teikiama daugiau progų. Pavyzdžui: choruose paskutiniais keliais metais beveik kuone 100 nuošimčių sąstatai pasikeitė iš ateivių čiagimiais. Bet kitose srityse palyginamai jų dar labai mažas nuošimtis tejtrauk'a. Kulturos Draugijos skyriuose toje kryptymi daug galima padaryti teikiant jaunuoliams progų, moralės paramos ir sykiu pasirupinant jųjų ekonomine bukle. Gana tankiai gabųs, talentingi moksleiviai, kurie butų naudingi lietuvių visuomenėje, prispausti ekonominių sąlygų turi nutraukti nebaigtus mokslus arba per didžiausį vargą uždarbiaudami nutrauktom nuo mokslo valandom šiaip-taip pasiekia savo tikslo. Suprantama, kad iš jų reikalauti prisidėjimo prie viešosios veiklos nei negalima.

Tad turėkime omenyje musų jaunąją kartą, kuri metas po meto turės dirbti tuos pačius darbus lietuvių organizacijose ir abelnai palaikyti lietuviškąjį judėjimą: stengkimės įtraukti juos į darbą kur tik pasitaiko proga; duokime jiems moralės paramos ir nepamirškime pasirupinti jųjų ekonomine padėtimi, kuomet reikalas yra.

Pirmametinėje Kulturos Drjos konferencijoje praėjusį metą, laikytoje rugsėjo 5 d. Liuosybės svetainėje, Cicero, Ill., liko įsteigtas Kulturos Draugijos Moksleivių Stipendijos Fondas, kaip tik anksčiau minėtiems tikslams. To fondo įkunijimui buvo numatyta rengti įvairius vakarus, pasilinksminimus, pramogas ir tuomi gaunama pelno skirti visą ar bent dalį moksleivių šelpimui. "Well", metas jau prabėgo, bet fonde kapitalo dar labai nedaug: vieni skyriai šį-tą tam fondui skyrė, o kiti visai nei nepasirodė. Pirmo me'o vaisiai nedaug pasigirtini. Atrodo neganėtinai tuomi užsiinteresuota. Gal but sekantis metas bus kiek sekmingesnis. Bet kad jis butų sekmingu reikalinga tam daugiau pridėti darbo ir rupesčio.

Aukos, Palikimai.

Apart parengimų fondo naudai, kad juomi daugiau butų rupinamasi, nemažai į tą fondą butų galima gauti įplaukų formoje aukų arba palikimų. Pas kitas tautas randasi tukstančiai žmonių, kurie kas metą suaukauja arba mirdami paskiria gana stambias sumas savo jaunuomenės auklėjimui palankioje dvasioje. Pas mus to beveik negirdėti. Gana tankiai pasiturinti žmonės, ypač bevaikiai arba pavieniai mirdami palieka tambias sumas visai sve'imiems arba ant bažnyčių. Ar nebutų puiku atsiminti besimokančią jaunuomenę?

Tuomi klausimu pakalbėsime plačiau kitą sykį.

—*W. V. M-us.*

NAUJI NARIAI

Prasidedant rudens sezonui, nekurie geros valios draugijos darbuotojai pradėjo vėl darbuotis įrašinėjime naujų narių. Štai dėde V. Vaitekunas praėjusią savaitę įrašė gerą lietuvį *Antaną Vaičiulį*, ledų išvežiotoją ir ponią *Minna Dantą, šeimininkę*. O Juozas Ascilla nusistatė dėdei neužsileisti— jis irgi pasirodė su dviem naujom narėm: įrašė p-lę *Petronėlę M. Sammis*, pusininkę puikios lietuviškos valgyklos po num. 2115 So. Halsted st., patartina draugijos nariams atlankyti ir gauti puikų patarnavimą. "Savas pas savą". Taip jau musų Juozas įrašė ponią *Domicėlę Gricius*, savininkę lietuviškos užeigos, po num. 2034 So. Union ave. Vėliau pasižadėjo dar savo vyrą ir dukterį prirašyti. Kviečiame.

Senas Petras ir A. Visbaras belenktiniaudami patys paklydo. Atrodo, kad nuo vasarinės tinginystės nelengva atsikratyti. Kas daugiau stos į šių 4 brolių lenktynes?

Kiekvienas narys turėtų pasirupinti įrašyti nors po vieną narį ir pagelbėti draugijai šio 30 metų jubiliejaus metą išaugti iki 10 tukstančių narių.

METINIS DRAUGIJOS VAKARAS

Praėjusį pirmadienį valdybos laikytame posėdyje liko nutarta pasamdyti visą Amalgameitų namą ant Van Buren ir Ashland Blvd. metiniam draugijos vakarui. Ten yra didžiulė svetainė, kelios mažesnės, puiki valgykla, virtuvė, bufetas, rukymo kambariai ir tt.,—net 3 aukštai. Tai puošniausi svetainė tam tikslui. Visi draugijos nariai gaus įžangos bilietus veltui į šį vakarą.

KULTUROS DRAUGIJOS KONFERENCIJA

Praėjusį antradienį buvo pranešta, kad Kult. Draugijų metinė konferencija įvyks spalio (Oct.) 23 d. Roselande, Ill. Darbininkų svetainėje. Čia pataisome klaidą, kuri ne dėl musų priežasties įvyko. Konferencija įvyks ne 23, bet 30 dieną spalio, nes pasirodė, kad 23 yra išnuomuota kitai organizacijai. Tad visi skyriai yra prašomi paruošti naują pasiulymą ir paskirti delegatus ant 30 dienos spalio.

PIKNIKAS 1939 M.

Metinis draugijos piknikas įvyks birželio mėnesį, 1939 m., tame pat *Sunset Kubaičio* parke, kur šį metą buvo.

Draugijos Vice-Prezidentas, K. August, jau pradeda pasveikti. Vakar buvo atvykęs raštinėn, mano greitai sustiprėti.

Margumynai

Kuris maistas lengviausiai žmogaus virškinamas?

Jei žmonės daugiau žinotų apie mitimą, tai ir musų sveikata butų geresnė, ilgiau gyventume, mažiau teturėtume išlaidų, surištų su gydytojais ir vaistais... Nekenks, pvz., sužinoti, kiek kuriam maistui reikia laiko kad žmogaus skrandis jį suvirškintų: ryžiui suvirškinti reikia valandos laiko, o keptai veršienai — pusšeštos valandos!... Kai kurie mitimo dalykai reikalauja virškinimui laiko šitiek:

ryžius	1	vai.	30 m.
žali kiaušiniai	1	"	30 "
obuoliai	1	"	30 "
virtas sago	1	"	45 "
virintas pienas	2	"	— "
sena padž. duona	2	"	— "
virta kalakutiena	2	"	25 "
keptos bulvės	2	"	30 "
virtos pupelės	2	"	30 "
austeriai žali	2	"	30 "
virti kiaušiniai	3	"	— "
virta aviena	3	"	— "
kepta jautiena	3	"	— "
šviežia duona	3	"	15 "
virtos morkos	3	"	"15 "
virtos bulvės	3	"	30 "
sviestas	3	"	30 "
suris	3	"	30 "
šutyti austeriai	3	"	30 "
kietai išvirti kiaušiniai	3	"	30 "
virta kiauliena	3	"	30 "
kepta paukštiena	4	"	— "
kepta žąsis	4	"	30 "
kopustai	4	"	30 "
kepta kiauliena	5	"	15 "
kepta veršiena	5	"	30 "

Savijauta daug reiškia maistui virškinti — virškinimui gali padėti ir gali kenkti umus išgąstis, arba džiaugsmas, skausmas, susinernivinimas.

Kas yra greifriutai?

Tai yra rytiečių vaisius — ligi šio amžiaus pradžios vakarų Europoje niekas to vaisiaus nežinojo, o dabar Amerikoje ir Anglijoje yra nemaža žmonių, kurie pusryčiams valgo tiktai greifruitą ir daugiau nieko. Jungtinėse Valstybėse per metus suvalgoma apie 1,000 milijonų greifriutų, o Anglijoje — keletas šimtų milijonų. Greipfriutas — vardas padarytas iš dviejų žodžių:: "grape" — vynuogė ir "fruit" vaisius. Tas vardas yra naujas — anksčiau tą vaisių vadindavo pomelo, kitur jį vadindavo šadoku, nuo kapitono Shadocko, kurs 1810 m. atvežė to vaisiaus sėklas iš Rytų indijos į Vakarų Indiją. Rytiečiai vadina vaisių "saldžiu sviediniu". Kur tas vaisius atsirado— nežinome. Laukiniame pavidale jis užeinamas Palynezijoje, Kinijoje ir Rytų Indijoje ir Malajų archipelage. Iš Vakarų Indijos jis pateko į Floridą, vėliau — į Kaliforniją. Botanikoje vaisius vadinamas Citrus Decumana. Auga ant medžių. Po karo greipfriutai paplito Vakarų Europoje, o dabar ir Kaune visur jų pilna — kavinės net prie kavos ir arbatos patiekia. Sveikiausia, sako, valgyti greipfriutą prieš pusryčius ir prieš valgį, o ne desertui, kaip kartais bandoma. Nereikia gailėtis cukraus.

Kur Buvo Aklas Astronomas?

Prancuzijos astronomas Jean Louis Pons buvo neregys nuo pat užgimimo ir vis tiktai, nežiurint į tokią didelę nelaimę, jis susekė ir išaiškino trisdešimt septynias kometas!

Radio

Dainuos Sabonių Šeimyna, A. Čiapas

Primintina radio klausytojams užsistatyti savo radio šiandien, antradienį, 7-tą valandą vakare ant stoies WGES. Pranešam, kad K. Sabonis ir eilė jo dainininkų stropiai rengiasi prie išpildymo rinktinų kompozicijų ir gražių liaudies dainelių.

Prie to, radio klausytojai bus pavaišinti su smagia orkestros muzika, visokiom žiniom ir "margumynais." Ypač bus įdomu išgirsti apie "negirdėtus bargenus", kokius dabar galima rasti Peoples 63-čios gatvės Krautuvėje per šio skyriaus uždarymo išpardavimą. Taigi nepamirškite pasiklausyti. **Rep. xxx**

Iš Lietuvos

Norėdamas sumušti žmoną, pats gerai gavo

MARIJAMPOLĖ—Šiomis dienomis J. Kužma, gavęs dvi savaites arešto už sumušimą žmonos, įsilinksminęs grįžo iš teismo ir vėl norėjo sumušti žmoną už bylos iškėlimą. Tačiau žmona laiku paspruko pas savo tėvus. Kužma atsivijo žmoną pas uošvį Šlekį, gyv. Selesmos-Budos km. Sasnavos v. Uošvis pastojo žentui kelią neįsileisdamas į savo namus. Žentas mėgino pralaužti "frontą", bet pats gavo nuo uošvio per galvą ir teko pagulėti keletą dienų ligoninėj. Žentas dabar kelia uošviui bylą už sumušimą ir kuno sužalojimą.

Nusiskandino šulinyj

SUBAČIUS — Rugp. 15 d. Subačiaus valsč. Užusienių k., Bitino šuliny rastas Jono Bitino 60 m. amž. lavonas. Bitinas buvo turtingas ukininkas, turėjo ukį 33 ha ir įvairiuose bankuose sutaupų apie 25,000 litų. Budamas viengungis, visą minėtą turtą neseniai buvo užrašęs sunėnui Ignui Bitinui, kuris pas jį gyveno.

Sudegė klojimas su pašarais

Rugpiučio mėn. 15 d. naktį Ablerio Kosto, gyv. Smolininkų vienk. Panemunio valsč. užsidegė klojimas. Užgesinti nepavyko. Sudegė klojimas ir jame buvę visi dobilai ir šiaudai. Gaisras padarė apie 7,000 litų nuostolių.

DAUGIAU LAIKO

KITIEMS DALYKAMS, KURIUOS NORIT ATLIKTI

kada verdi su modernu

AUTOMATINIU Elektriniu Pečium

● Jūs turite daugiau laiko vaikams pašvęsti . . . savo draugams . . . krutamiems paveikslams . . . visiems daiktams, kuriuos mėgstate daryti . . . kada verdat su automatiniu elektriniu pečium. Automatinis laiko ir temperaturos kontrolis paima saugojimą ir rupesčius ant savęs. Galit padėti visai išvirtus valgius arba kepsnius po pečiaus, pastatyti kotrolį ir visą tatai užmiršti iki kada laikas valgyti. Pečius pradeda ir sustoja automatiškai kokiais laikais nustatyta. Ir taip mažai tekainuoja virti su elektrikiniu pečium! Chicagoj šeimynos vidutiniai išmoka nuo $2 iki $2.50 į mėnesį už vartotą elektrą virimui—daugel atvejų ir mažiau.

Matykit parodą greitų, švarių tikslių automatinių elektrinių pečių pas elektrikinių reikmenų dylerius, geležies, baldų ir departamentinėse krautuvėse, taipgi kaimyninėj ir vidmiesčio Commonwealth Edison Company elekrikos krautuvėse.

LENGVA NUPIRKTI ELEKTRIKINI PEČIU
1. Įmainymo nuolaida už seną pečių.
2. Liberalė nuolaida, kas padengs vielų instaliacijos išlaidas daugel atvejais.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

Rastas kudikio lavonėlis

Rugp. 15 d. Krekenavos vals. Viržonių k. kapinėse rastas apkastas naujagimio kudikio lavonėlis.

Trenkė perkuna's

Rugp. mėn. 14 d. 18 val. žaibas trenkė į pil. Griniaus Juozo gyv. namą ir jį sudegino. Sudegė ir visas name buvęs turtas.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Atsilankykit Pamatyti Šį GRAŽŲ 26-šių ŠMOTŲ

"Rožių ir Lapukų"

Sidabrinį Setą

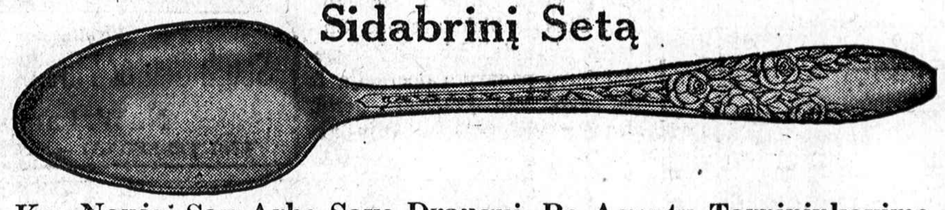

Kas Naujai Sau Arba Savo Draugui, Be Agentų Tarpininkavimo, Užsirašys NAUJIENAS Metams,

Gaus šį puikų sidabrinį setą TIKTAI UŽ **$4.00**

CHICAGOJ NAUJIENOS METAMS	$8.00	Kitur, Suv. Valst. ir Kanadoj NAUJIENOS Metams	$5.00
26 Šmotų Setas	$4.00	26 Šmotų Setas su persiuntimu	$4.50
"Naujienos" Metams ir Setas	$12.00	"Naujienos" Metams ir Setas	$9.50

NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
Prašau užrašyti NAUJIENAS ir pasiųsti setą:

Vardas .....
Adresas .....
Miestas .....

Chicagos Draugijų, Kliubų Valdybos 1938 Metams

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠELPOS KLIUBO VALDYBA 1938 METAMS: Jomes Sholteman, 3237 W. Le Moyne St., Pirm.; Juozapas Stalioraitis, 7244 So. Talman Ave., Pirm. Pagelbininkas; Miss. Helen Chapas, 4408 So. Albany Ave., Nut. Rašt.; Walter Sharka, 4635 So. Washtenaw Ave., Tel. Lafayette 0559, Finansų Rašt.; Mrs. Mary Warnis, 3838 So. Kedzie Ave., Kasierka; Petras Ollšauskas, 3145 W. 40th Place, Kont. Rašt.; Leonas Klimavičia, 2534 W. 46th St., Kasos Globėjas; Dr. M. T. Strikol, 4645 So. Ashland Av., Tel. Boulevard 7820, Gydytojas; George Menkas, 127 N. Dearborn St. Tel. Central 4410, Patarėjas; Mike Kasparaitis, 6556 So. Bishop St., Knygius; Jonas Kondrošką, 2841 W. 40th St., Kontrolės Pirm.; Miss. Adelė Ambrozaitė, 1423 So. 51st Ct., Vajaus Rašt.; Mrs. Marijona Sakalienė, 3137 W. 44th St., Biznio Rašt.; Juozapas Bendokaitis, 3116 So. Halsted St., Korespondentas. Susirinkimai atsibuna kožną mėnesį kas pirma sekmadienį 12 val. d. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Mokesčiai priimami 11 val. iš ryto.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIJOS VALDYBA 1938 METAMS SĖKANTI: Vinc. Krišiūnas—pirm., 9257 So. Cattage Grove Ave.; J. Raceviče—pirm. pagelb., 3326 So. Unjon Ave.; P. Killis—nut. rašt., 8347 So. Lituanica Ave.; A. J. Zalatoris—iždininkas, 827 West 33rd St.; A. Kaulakis — turto rašt., 3842 So. Union Ave.; Iz. Masaitis—kontrolės rašt.; J. Masaitis—kontrolės rašt.; J. Malinauskas —apiekunas iždo; K. Valaitis—maršalka; A. Vilkis —knygyno prižiurėtojas; K. Valaitis—ligonių prižiurėtojas; Dr. J. P. Poška—draugijos kvotėjas 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3687 Rez. 6504 So. Artesian Ave. tel. Hemlock 2374. Susirinkimus laiko kas pirma sekmadienį kiekvieno mėnesį 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoje.

NEPRIGULMINCO LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1938 METAMS yra sekama: Pirm. Juozas Jankaitis, Vice-Pirm. Antanas Zolis, Fin. Rašt. Adolf Janeliunas; Prot. Rašt. Wm. Evans; Iždi. Rašt. David Baron; Iždo globėjai: P. Tamanauskas ir A. Statkevičius. Visokiais reikalais kreipkitės pas prot. rašt. arba susirgus duokit greitai jam žinią, kad tuoj galėtų pasiųsti ligonių lankytojus. Jo antrašas: Wm. Evans, 1010 — 8th St., Rockford, Ill. arba pašaukite per telefonas Main 5928.

DRAUGYSTĖS TAUTISZKA GARSUS WARDAS LIET. IR LIETUVAIČIŲ 1938 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Petras Ukockis; Pagelbininkas Stanley Stoskus; Raštininkė Lucy Diktus; Finansų Raštininkas Bruno Judaiko; Kasierius P. Pikturna; Kasos Globėjai: K. Cibulskis ir F. Venckus; Sudžia F. Diktus.

Atėjo Nauja Kultura No. 8

TURINYS:

Gamtiniai moralės principai — P. H. Holbach.

Astronomijos tikslas ir reikšmė — Dr. V. Mejeris.

Kalendoriaus reforma — V. A. Rosovskaja.

Žingsniai prie tėvo kapo—Julmis.
Martui Andersen Nexone—O. Breivė
Lidija Mursija—Julmis.
Apžvalga ir Populiaris Mokslas ir t. t.

KAINA 45 CENTAI.
Galima gauti
NAUJIENOSE
1739 S. HALSTED ST., CHICAGO.

INSURANCE
(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- APDRAUDĄ GYVASTIES GAUSITĖ

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Diena Iš Dienos

Iškilmingos Krikštynos

Subatoj, rugs. 17-tą d. įvyko iškilmingos krikštynos **Petro** ir **Angelijos Paužolių** dukrelės **Florence** (ji yra augintinė po tėvais Vaitkiutė).

Paužoliai gyvena 3427 **So. Halsted St.** Krikštynų bankietas įvyko **Ukelio** svetainėj, 3436 **Lituanica Ave.**

Florence yra 10-tų metų amžiaus. Jos kumai buvo **Paulina Rutienė** ir **Adolphas Kisiunas.** Skanią vakarienę pagamino **Sofija Bendžius** ir **Mrs. Kisiunienė.** Buvo daug svečių ir visi linksmai laiką praleido.

—Steponas

Bruno Gramontas Atostogauja

Žymių **Brighton Parko** biznierių **Alenos** ir **Kazimiero Gramontų** sunus **Bruno** jau tulą laiką atostogauja. Jaunasis Bruno mano praleisti apie 2 mėnesius atostogoms. Bruno keliauja su savo nauju Buick ir aplankė jau sekančias vietas: **Santa Barbara, Calif., Glock Hills, So. Dak.; Black Hills, So. Dak.; Yellowstone Park, Idaho Falls, Salt Lake Utah.** Dabar grįžta per New Mexico ir mano aplankyti daug kitų žymesnių vietų.

Jaunas Bruno gyvena pas savo tėvus, **4535 So. Rockwell St.**

—Steponas

Yanas Hardware Krautuvė

Jaunas lietuvis Stanley Yanas užlaiko moderniška ir turtingai įrengtą visokių namams reikalingų dalykų krautuvę (Hardware Store), **2817 W. 63rd St.** Mr. Yanas yra naujienietis ir patartina jį remti. Čia galima pasirinkti kas jums tik prie namų reikalinga.

Tėmykite skelbimą "Naujienose" kasdieną. —Steponas

Bostonietis Chicagoj

Chicagoj pereitos savaitės pabaigoj viešėjo bostonietis p. **Geo. Masilionis, 377 West Broadway, So. Boston, Mass., "Broadway Cafeteria"** savininkas. Jis čia buvo atvykęs su draugu p. **Wm. J. Farrell, iš Dorchester, Mass.** Važiuodami atgal **Bostonan** žada aplankyti **Detroitą, Mich., ir Kanadą.**

T

St. Luke's Ligoninėj

St. Luke's ligoninėj akies operacija vakar buvo padaryta **West Englewood** lietuviui **Kazimierui Povilaičiui, 6159 So. Marshfield avenue.** Ligonis ligoninėj išbus apie savaitę laiko. Linkim jam kuogreičiausiai pasveikti. **Draugas**

NAUJIENŲ BUVUSI GRAŽUOLĖ AMBROZAITĖ RENGIASI IŠTEKĖTI

Roselando žymių biznierių ir nuoširdžių **Žagariečių Kliubo** darbuotojų pp. **Ambrozų** vienintėlė ir mylimiausia dukrelė **Sofija** jau susižiedavo ir nutarė tekėti už jauno rimto bernužėlio, brightonparkiečio **Povilo Jesiuno.**

Sofijos tėveliai gailės, kad neteks savo gerbs dukros. Broliukas **Albertas,** kuris nuoširdus buvo ir mylėjo savo sesutę, irgi jaučia liudėsį. P-os **Ambrozienės** mamyte p. **Rušienė,** Sofijos senutė (grandmother) kuri su jaunute mažyte Sofija pilną gyvumo, žaidė, bėgiojo, džiaugės auklėdama tą šviesiaplaukę (sako, buvusi labai gera mergaitė) irgi jaučia nei šiaip, nei taip.

Žagariečių kliubas, per 4 metus turėdamas savo tarpe tokią veiklią, taip gražiai sekretoriaus pareigas atliekančią narę linki p-lei Ambrozaitei gražaus ženybinio gyvenimo. Žagariečių pranašas visiems žagariečiams ir kitiems kitą kartą praneš kada **Ambrozaitės** ir **Jesiuno** vestuvės įvyks. **R. Š.**

Bemėgindamas Šautuvą Sužeidė Lietuvį

Pereitos savaitės pabaigoj lietuviui p. **James Aškeliunui, 50, nuo 60th ir Carpenter,** teko buti nelaiminga kvailo pasielgimo auka.

J. Aškeliunuo biznio reikalais teko buti **Maxwell** gatvės apylinkėj. Vienas žydas, senų daiktų krautuvės savininkas, turėjo seną, aprudijusį revolverį ir nutarė jį išbandyti. Neatsižvelgdamas į praeivius gatvėj, tas krautuvininkas ėmė traukyti revolverio gaiduką.

Krautuvininkui nereikėjo ilgai abejoti ar revolveris veikia ar ne. Su kiekvienu gaiduko patraukimu iš vamzdžio pradėjo zvimbti kulkos. Dvi pražvilpė Aškeliunui pro ausis, o viena įsrigo kritinėj.

Dabar p. Aškeliunas guli apskričio ligoninėj, berods, 23-čiam warde. Vienu laiku jo gyvybei gręsė didelis pavojus, bet dabar jau eina geryn.

Draugas

Kazimierą Valantą Atsiminus

Sukako jau 3 metai kaip mirė **Kazimieras Valantas.** Daugelis gal jau jį pamiršo. Bet jo nepamiršo jo žmona **Marcella.** Nepamiršo jo sunai **Jonas** ir **Edwardas.** Nepamiršo jo ir artimieji draugai.

Marcella valantienė šiom laiku su savo sunais sekmingai varo biznį ties num. 3245 W. 63rd Street. Užlaiko alinę, vadinama Three Star Inn.

—Steponas

Dar Guli Apskričio Ligoninėj

Apskričio (County) ligoninės 53-čiam warde tebeguli drg. **Pius Dubickas,** senas **Chicagos** lietuvis. Ligoniui neseniai buvo padaryta operacija ir jis sako, kad jaučiasi gerai. Draugai yra prašomi Pijų aplankyti. VBA.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Michael Burba, 31, su **Mary Poshwinchuk,** 20

Edward Bledig, 29, su **Angela Sak,** 28

Clarence Kincaid, 22, su **Charlotte Koncus,** 21

Edward Lesko, 24, su **Virginia Urba,** 23

Elmer Larson, 31, su **Petronella Dargis,** 25

Mike Petras, 48, su **Esther Lote,** 44

Reikalauja Perskirų

Emily Yuška nuo **John Yuška.**

Pabėgo Penki Pamišėliai

Iš Menard bepročių ligoninės vakar pabėgo penki pavojingi pamišėliai. Tris pasisekė pagauti Chicagoj, bet du dar slapstosi.

Pabėgėliai yra:

Matthew Nowak, 29, žmogžudis, John Bartsm 35, kroniškas piktadaris; Charles Clayton, 22, vagis; Walter Brown, 26, žmogžudis ir Robert Stilley, 37, vagis.

SUSIRINKIMAI

Brighton Parko Jaunuolių Draugystės repeticijos įvyksta kiekvieną trečiadienį 4 val. po piet, Yuškos (Hollywood) svet., 2417 W. 43 St. Visus Brighton Parko jaunuolius kviečiu atsilankyti. —**Mokytoja A. Zabukienė.**

Svarbus Town of Lake Namų Savininkų susirinkimas įvyks antradienį, rugsėjo 27 d. 8 val. vak. Šv. Kryžiaus parap. svet., 46th ir Wood Sts. Bus gėrimų ir užkandžių veltui. Kviečiame visus namų savininkus, o ypač dar nepriklausančius prie kliubo. Užkviečia **Kliubo Valdyba.**

VIRTUVĖS ABRUSAMS IŠSIUVINĖJIMAS

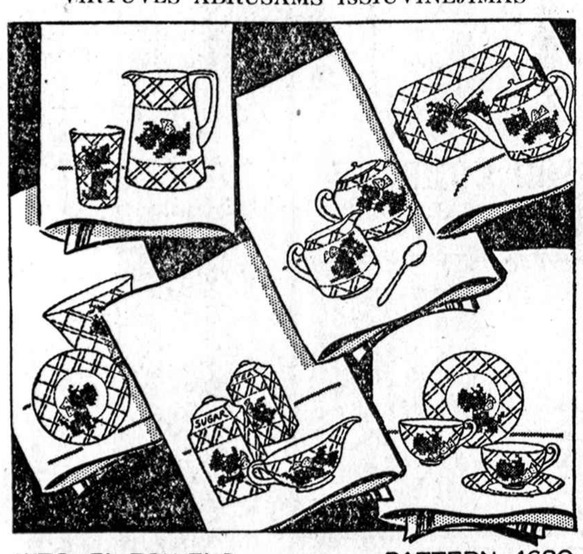

KITCHEN TOWELS PATTERN 1680

No. 1680—Įdomųs išsiuvinėjimai virtuvės abrusams.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 1680
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė .....

Adresas .....

Miestas ir valstija .....

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Naujienybė Bridgeportiečiams

Paul Gurskas, Do Drop Inn alinės savininkas, 3300 So. Halsted St., jau pilnai įrengė alaus biznį pagal naują sanitarišką ir moderniška sistemą Tokio įrengimo dar niekur neteko matyti. Tėmykite skelbimą "Naujienose" kas šeštadienį. Ristynės įvyksta kas antradienį ir ketvirtadienį.

—Steponas

PAVYKĘS CHARLES TAVERNO GRAND OPENING

Kazys Kažukauskas visai patenkintas savo "Charles' Tavernos" 3559 So. Emerald Av. didžiuoju atidarymo pasekmingumu. Pagyrė už sudarymą gero garsinimo Naujienose, o tas keletas dolerių, — tai kaip jų klebonas, kad sakąs — atnešęs šimteriopai. —J. A. S.

Skolinam Pinigus
Be komiso nuo $30 iki $300.00 ant parašo, algos, furniture ar ant automobilių.
Namon Finance Corp.
po Valstijos priežiura.
6755 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. Grovehill 1038.

Rudeninio Sovietų Paveikslų 1938-1939 atidarymo šventė
2 dideli paveikslai
Pudovkino
"MOTINA IR SUNUS"
ir Anton Čekovo
"MEŠKOS"
SONOTONE Teatre
66 E. Van Buren
25c iki 1 P. M. išskyrus Šešt. ir Sekm.

Garsinkitės "N-nose"

CHICAGOS DIDŽIAUSIA IR MODERNIŠKIAUSIA
RUSIŠKA IR TURKIŠKA MAUDYKLĖ
po nauja vadovybe A. SCHWARTZ ir DAVID SCHWARTZ
Rusiškos vonios 50c, patogus kambariai 50c už naktį.
ROOSEVELT & KEDZIE BATH HOUSE
1133-39 SO. KEDZIE AVENUE Tel. Van Buren 3726
Naujas Chicagos Sunkumo Kilnojimo Klubo Namas.

YANAS
MES TURIM PLUMBINGO REIKMENIS, UŽLAIKOME STIKLUS, VANDENS PERVADAS, PARDUODAM GROTAS (grates) RENDUOJAM SANDING MAŠINAS, UŽLAIKOM VISKĄ, KAS JUMS PRIE NAMŲ REIKALINGA
2817 West 63rd Street
TEL. PROSPECT 1297
LIETUVIŲ KRAUTUVĖ

Čionai Lietuviai Perka!!!
APŠILDYMĄ — PLUMBINGĄ — MALEVĄ
LINK-BELT STOKERIŲ CENTRAS

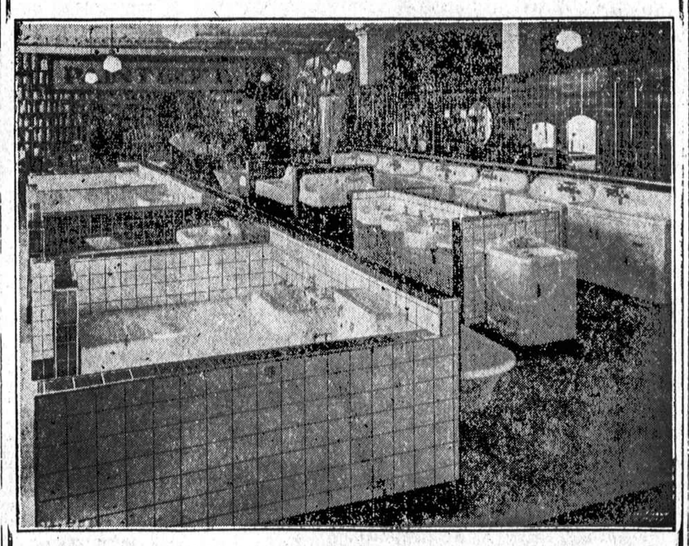

Pirkite kur visi Lietuviai Perka!
South Center Plumbing & Heating Supply Co., Inc.
N. W. kampas State ir 55th St.
VISI TELEFONAI — ATLANTIC 4290 — VISI TELEFONAI

200 PEČIŲ Išpardavimas
Angliniai Pečiai, Gaziniai Pečiai, Oil Burners, Pečiai su anglimis ir gazu, Stokers, parduodami su didele nuolaida. Norge, American, Quaker, Coleman Oil Burneriai po $29.50 ir aukščiau. 50 galionų alyvos dykai. Garantuojami 5 metams.
Gražus Angliniai Pečiai po $12.50 ir aukščiau.
Pečiai su anglim ir gazu kombinacijos $69.50 ir aukščiau.
Senas pečius priimama mainais.

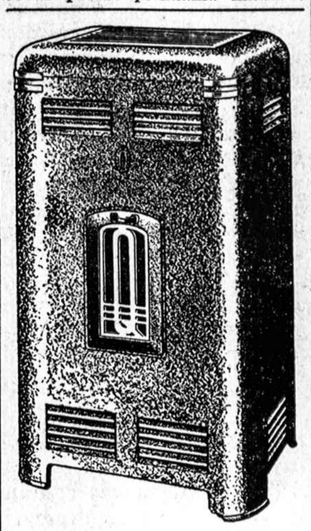

Naujos, gražios 1939 Radios
ZENITH, RCA. VICTOR
po $12.95 iki $99.50
Jusų senas radijas pataisom už 50 centų. Pašaukit Yards 3088.
JOS. F. BUDRIK FURNITURE CO.
3409-21 S. Halsted St.
Tel. Yards 3088
Leidžiamas žymus programas nedėliomis iš stoties WCFL—970 k. kaip 7:30 vakare

Rudeninių Madų Knyga

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus už 15 centų. Siųskit savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas.....
Adresas.....
Miestas.....
Valstija.....

Garsinkitės "N-nose"

THE BRIDGEPORT KNITTING MILLS
F. Selemonavich Sveterių Krautuvė Atdara Kas-Dieną ir Vakarais — Ir Sekmadieniais.
Telefonas Victory 3486
504 West 33rd Street

Bowling-Billiardai
20 Aslų — 10 Stalų
Gėrimai ir užkandžiai vietoje Rezervacijos Kliubams
Milo Wiesner Recreation
819-823 W. 35th St.
Tel. Yards 4621-4622-2868

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom forničius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

Gražųs Indai Ir Sidabras Papuoš Jusų Stalą

Gražiai paklotas su gražiais indais stalas sužavi nors ir paprasčiausį asmenį. Todėl gera ir sumani šeimininkė dabar turi gerą progą įsigyti gražus indus už mažus pinigus.

Naujienos savo skaitytojams suteikia tokią progą. Pasinaudokit ją pakol dar nevėlu. Dar galite gauti indų. Tėmykit kasdien kuponus Naujienose. Išsikirpkit juos ir tuojaus atsineškit į Naujienas. Indus galite pirma pamatyti, o paskui juos už keletą centų įsigyti.

Taipgi už mažus pinigus galite gauti augštos rųšies Rogers sidabrinius setus.

DAILY BUSINESS DIRECTORY

KASDIENINIS BIZNIO SĄRAŠAS — ALFABETO TVARKOJE

• FOTOGRAFAS
CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rųšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

• LIGONINĖS—HOSPITALS
SVEIKATOS KLINIKAS
TONSILAI IŠIMAMI už $12.50
GYDYMAS LIGONINĖJE $50.00
RAUDONGYSLĖS IŠIMAMA viena diena ligoninėje $15.00
RAUMATIZMAS greitai palengvinama $2.00
VISAS LIGAS GYDOMA Ekzaminacija įskait. vaistus $1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 So. Kedzie Ave., Chicago.
Tel. Lawndale 5727.

ANGLYS—COAL
Kainos perkant 4 tonus ar daugiau:
Pocahontas Mine Run, Virginia 75% Coarse $7.00
Pocahontas Mine Run, West Virginia 75% Coarse $7.75
Illinois Nut $5.60
Rex Egg $7.50
Black Band Lump $8.75
Millers Creek Lump $9.00
Chestnut Hard Coal $13.00
ir kitokias anglis pristatom.
Pašaukit: Lafayette 8980.
OKSAS EXPRESSING
4405 SO. FAIRFIELD AVE.

PETER PEN

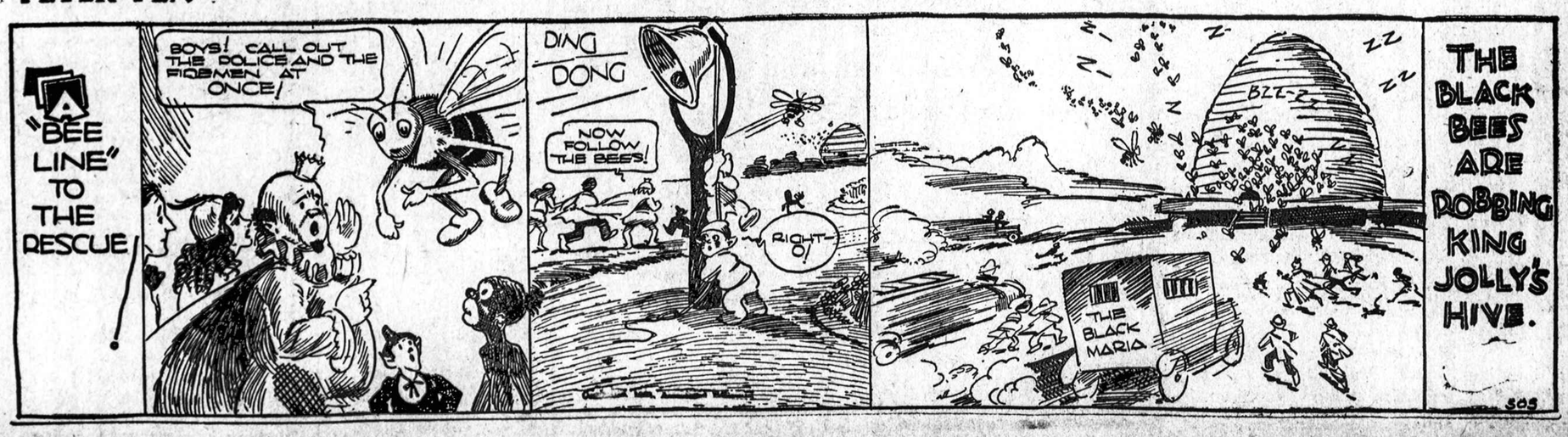

Iš Žagariečių Kliubo Darbuotės

Ruošia Vakarą Lapkr.6

Praeitą sekmadienį Žagariečių Kliubo susirinkimas, kuris įvyko Yuškos salėj, Brighton Parke, buvo draugiškas ir gyvas.

P. Arlauskas išdavė raportą iš rudeninio pikniko, kurs davė grynо pelno 74 dolerius su centais. Raportas su užgyrimu liko priimtas.

Žieminio sezono vakarų komisija pranešė, kad sunku gauti gerų svetainių surengti vakarą su programu ir tp. Visi nariai plačiai apkalbėjo klausimą, įgaliavo komitetą paimti Jono Yuškos svetainę 61tai dienai lapkričio—November. Tuoj buvo sužinota kad kaip tik svetainė yra liuosa ą dieną.

Bus surengtas margas pasilinksminimo vakarėlis su puikia muzika šokiams.

Nauji Nariai

Dėl tulų aplinkybių Vincas Briedis užsiliko su narinėmi duoklėm ir buvo išbrauktas iš kliubo, bet jis įstojo kaipo naujas narys. Taippat įstojo naujas narys, jaunuolis, žinomo biznieriaus p. Stankaus sunus.

Buvo pakeltas klausimas, kad kliubo valdyba, žinodama nelaimės paliestą narį-ę, išreikštų užuojautą įteikdama gėlių ir kad užsitarnavusius, daug dirbusius žagariečius organizacijoj taippat pagerbtų, nežiurint, kad jie šiandien yra sveiki ir linksmi. Tas dalykas liko atidėtas priešmetiniams susirinkimui apsvarstyti. **R. Š.**

SLA 6-to Apskričio Konferencija Spalių 9 d.

Įvyks Brighton Parke

Šešto Apskričio konferencija įvyks už poros savaičių laiko. Delegatai tės esate prašomi rezervuoti šią dieną šiai didžiulei ir svarbiai konferencijai. Vieta — Brighton Park lietuvių kolonijoj, p. Gramonto salėje, 4535 So. Rockwell St., kamp. 45th Pl.

Delegatai rimtai ruoškitės su gerais sumanymais, nes gerai žinot, kad Pažangos Vajus priklausys nuo musų rimto, apgalvoto plano, kad jis butų šimtą procentiniai sekmingas.

K. J. Semaška, Ap. Sekr.
4148 So. Campbell Ave.

Kerštininkas Nužudė Town of Lake Aludininką

"Vertė Sunkiai Dirbti"

Prie 45th ir Wood gatvių New City nuovados policija sučėmė 52 metų Joną Paddock, nuo 4306 S. Ashland avenue. Jis buvo girtas.

Policijos tardomas, Paddock prisipažino, kad vakar rytą jis nužudė savo šeimininką Anthony H. Brodą, kuris užlaiko alinę aukščiau paduotu adresu.

Paddock aiškino, kad užklupo Brodą alinės sklepe ir ten jį nušovė.

Paklaustas kodėl, suimtasis atsakė, kad Broda vertė jį persunkiai dirbti už kambarį ir valgį ir nemokėjo jokios algos.

Bedarbiai Pikietuoja Miesto Rotušę

Grupė bedarbių iš Illinois Workers Alliance su žmonomis ir vaikais vakar pikietavo miesto rotušę. Jie protestavo prieš sumažinimą bedarbių pašalpos 15% žiemos mėnesiams. Miesto šelpimo administracija aiškina, kad trukstą pinigų.

Naujienų-Acme Telephoto

KONFERENCIJA GODESBERGE —Anglijos premjeras Neville Chamberlain (kairėj) kalbasi su Adolfu Hitleriu (dešinėj) su pagalba vertėjo Dr. Paul Schmidt. Ta konferencija, antroji iš eilės ir įvykusi kurorte Godesberg, Vokietijoj, pasibaigė įteikimu Chamberlainui Hitlerio ultimatumo, kad Čekoslovakija turi atiduoti Vokietijai sudetus prieš spalio 1 d. Kaip paskutinės žinios sako, Čekoslovakija tą reikalavimą atmetė.

Rugsėjo Mėnesio Svarbesni Įvykiai Chicagos Istorijoj

Surinkti Miesto Valdybos Įsakymu

Rugsėjo 17d.

1875 — Važiuojantis į Chicago greitasis pašto traukinys dalį kelio Ohio valstijoj važiavo 70 m. į val. greitumu.

1877 — Miesto taryba gavo pakvietimą dalyvauti metiniame policijos parade Lake Park aikštėje.

1928 — Padėtas kertinis akmuo Steuben Club. Jis statomas vietoj Old Briggs House, prie Randolph ir Wells gatvių.

1934 — Paštas perkeltas į naują pastatą.

Rugsėjo 18 d.

1850 — Priimtas pabėgusių vergų bilius. Sušauktas viešas susirinkimas pasmerkė bilių ir pasipriešino jo vykinimui.

1855 — Audra sudaužė laivą "Tuscrosa" už prieplaukos rybų.

1876 — Viešųjų darbų taryba liko panaikinta. Jos vietoje įsteigas viešųjų darbų departmentas.

1892 — Pradėtas telefoninis susisiekimas tarp New oYrko ir Chicagos.

Rugsėjo 19 d.

1835 — Chicagos miestas padarė pirmus praktiškus žingsnius linkui tinkamo suorganizavimo ugniagesių departmento, nupirkdamos du naujus gaisrininkų motorus ir 1,000 pėdų siurblių su mažu rankiniu įrankių.

1835 — Pradėta Chicagos miestą organizuoti į mokyklų distriktus. Miestas liko padalintas į keturis distriktus.

1856 — Lake House Ferry apvirto. Nelaimėj žuvo 10 žmonių. Lake House buvo prie Rush ir Kinzie gatvių.

1870 — Miesto taryba gavo pakvietimą dalyvauti rugs. 21 d. atidaryme Cook County Normal School, Englewoode.

Rugsėjo 20 d.

1881 — Miesto taryba laikė memorialį susirinkimą paminėjimui mirties Prezidento James A. Garfield.

1905 — Socialistai atlaikė konvenciją ir nominavo kandidatus į teisėjus ir sanitarinį distriktą.

1930 — Pakrikimas grudų biržoje, gavus žinių, kad biržoje parduoda ir sovietų agentai.

Rugsėjo 21 d.

1863 — Civilis inžinierius James Hamilton padarė miesto tarybai pareiškimą, prašantį neratifikuoti kontraktą kasti tunelį po ežeru, bet siulantį statyti vandens rezervuarą.

1899 — Užsibaigė prieš-trustinė konferencija.

1906 — Padėtas kertinis akmuo naujo Cook kauntės teismabučio. Dedikacijos kalbą pasakė vice-prezidentas Charles V. Fairbanks.

Rugsėjo 22 d.

1862 — Dr. F. Mahla iš Cheminės Laboratorijos patiekė raportą miesto tarybai apie savo analizą Chicagos upės vandens, tikslu susekti priežastį ir šaltinį upės vandens nešvarumo.

1873 — Miesto taryba gavo pakvietimą dalyvauti motoro "be ugnies" parodoje ant Hyde Park Dummy Track.

1903 — Waukegane mirė Alson S. Sherman, aštuntas Chicagos meras (1844-1845).

1927 — Gene Tunney atlaikė pasaulio čempionystę, nugalėdamas Jack Dempsey kumštynėse Soldier's Field prieš 150,000 žmonių minią.

Rugsėjo 23 d.

1845 — Kun. A. M. Stewart suorganizavo Reformed Episcopal bažnyčią.

1846 — Sisters of St. Mary atidarė vienuolyną.

1907 — Marquette-Joliet memorialis kryžius nudengtas S. Damen Ave. prie Chicagos upės.

—B.

Kur Galima Gauti Bilietus Kazio Barono Bankietui

(Bankietą rengia savo sergančio seno nario, veikėjo ir "N." redakcijos nario K. Barono pagerbimui Roselando Scenos Mylėtojų Ratelis ir draugų burelis. Jis įvyks spalio 9 d. Stanciko salėj, Roselande.)

Bilietus galima gauti pas rengimo komiteto narius ir pas kitus žemiau suminėtus asmenis. Galima užsakymus duoti ir telefonu:

ROSELAND

J. Šimkus, 10225 Perry ave.; Pull. 5968.

A. Narbutas, 1033 W. 103th St.

B. Gailevičia, 57 W. 112th; Pull. 4554.

B. Ludkevičia, 134 E. 110th; Com. 1185.

K. Pažarski, 31 E. 101 St.; Pull. 8559.

J. Pučkorius, 10049 Perry ave.; Pull. 6693.

P. Kučinskas, 45 E. 98th St.

S. Dambrauskas, 56 E. 101 St.

S. Dilius, 10752 Prairie Ave. ir pas Ratelio narius.

MARQUETTE PARK

J. Grybas, 6923 Artesian Ave. REP. 1598.

MADOS

No. 4691—Namie devėti suknelė. Sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

JONAS ČEIKAUSKAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu Rugsėjo 24 d., 12:15 val. ryto 1938 m. sulaukęs 49 metų amž., gimęs Ukmergės apskr. Taujėnų parap., Šalnų kaime.

Amerikoj išgyveno 30 m. Paliko dideliame nuliudime draugus ir pažįstamus.

Kunas pašarvotas randasi I. J. Zolp koplyčioj, 1646 W. 46th St. Laidotuvės įvyks Rugsėjo 28, trečiadienį, 8:00 val. ryto iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Čeikausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Draugai ir Pažįstami.

Laidotuvėmis rupinasi Stanislava Marcinkevičienė ir Jonas Shimanskis.
Laid. Dir. I. J. Zolp, Tel. Yards 0781.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

JUOZAPAS KVIETKAUSKAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu rugs. 23 d., 9:00 val. ryto, 1938 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Raseinių apskr., Kražių parap., Šventragių kaime.

Amerikoj išgyveno 28 m.

Paliko dideliame nuliudime moterį Antaniną, po tėvais Kulišauskaitę, 2 sunus Antaną ir Vincentą, brolį Jurgį, 2 pusbrolius Stanislovą ir Aleksandrą Kvietkauskus, jų šeimynas ir daug kitų giminių, o Liet. 2 brolius Franciškų ir Adomą ir jų šeimynas.

Kunas pašarvotas randasi 4533 So. Hermitage Avenue.

Laid. įvyks antrad., rugs. 27 d., 8:00 val. ryto iš namų į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Juozapo Kvietkausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Moteris, sunai, brolis ir kitos giminės
Laid. dir. J. F. Eudeikis, tel Yards 1741.

DOMINIKAS PETRAUSKAS

Persiskyrė su šiuo pasauliu Rugsėjo 23 dieną, 5:05 val. po piet, 1938 m., sulaukęs pusės amž., Pakerų miestely, Panevėžio apskr.

Amerikoj išgyveno 30 m.

Paliko dideliame nuliudime moterį Oną po tėvais Puškaitę, 4 sunus Antaną, Adomą, Joną ir Kazimierą, 2 dukteris Stanislavą ir Bernice Grigaravič, 2 brolius Franciškų ir Antaną ir žentą Mečeslovą Grigaravicz ir marčią Oną, brolienes Antaniną ir Kazimierą, o Lietuvoj brolį Kazimierą, seserį Viktoriją ir gimines.

Kunas pašarvotas 4823 So. Walcott St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 28 d., 8:00 val. ryto, iš namų į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Domininko Petrausko giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Moteris, Sunai, Dukterys ir kitos giminės.
Laid. Dir. L. Ežerskis, Tel. YARDS 1278.

CLASSIFIED ADS.

AUTOS-TRUCKS—MISCELLAN.
Automobiliai ir Trokai—Bendrai

NEREIKIA ĮMOKESNIO—30 MĖNESIŲ IŠMOKĖTI. Visiškas peržiurėjimas, malevojimas body, fenderio darbų, baterės, radijo ir priedų. Freimo, ašų sustiprinimas. Viskas nuo viršaus iki tairų. 15 metų patyrimas, musų garantija. Atdara vakarais, sekm. Apskaičiavimas, towing dykai. Taipgi pilnas pasirinkimas naujų ir vartotų karų. Be įmokėjimo pinigų. 2500 MILWAUKEE AV. Belmont 4844.

SITUATION WANTED
Ieško Darbo

PAIEŠKAU DARBO
Penteris ir popieruotojas iš vidaus, iš lauko ir štoruose, 10 metų patyręs, darbas užtikrintas. Chicagoj ir priemiesčiuose apkainavimas dykai.
J. AUGAITIS,
1608 S. 50th Ave., Cicero, CIC. 2633

IEŠKO DARBO KAIP BARTENDERIS tavernoj. Patyręs, sąžiningas, 31 metų amžiaus. Amerikoj gimęs lietuvis. Gali gerai kalbėti lietuviškai. Klauskit Walterio, Tel. CICERO 1338.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKIA Fibre Flower dirbėjų, patyrusių namų darbams. Nu-Dell Manuf. Co., 430 W. Erie St. 4 aukš.

REIKALINGA MOTERIS ar mergina be vaikų į taverną dirbti ar pusiau į biznį. 13543 Indiana Ave.

BUSINESS CHANCES
Pardavimui Bizniai

PARDAVIMUI BEAUTY SHOP —$350 paims. Gerai įrengta. Renda $20.00, gyvenimui kambariai užpakaly. Puiki proga grožio operatoriams. YARDS 2514.

TAVERNAS ANT PARDAVIMO įsteigtas 5 metai. Už $800.00.
372 East 71st St.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

Kainos kyla. Pirk šį naują geltoną plytinį 24x4 kambarių apartmentai ir 2 krautuves. Garas, refrigeracija. Renda $11,290. Kaina tiktai $30.000. Liberalus terminai.
FIRST STATE MORTGAGE CO.
4752 Fullerton Capitol 3020

Savininkas parduoda angliską 6 kambarių rezidencija, tiktai 2 metų senumo. Pilnai įrengta, aliejinis šildytuvas, automatiškas vandens šildytuvas, 1½ maudynės, uždaryti porčiai pusryčiams valgyti, 2 karų garažas. Nebrangiai. 2349 North Rutherford. Merrimac 8758.

MARQUETTE PARKE — kainavo $8700—dabar už $4300—parsiduoda 5 kamb. beveik naujas murinis bungalow. Randasi ant 70-tos netoli Western Ave. Kas norite pigiai pirkti arba ką nors turite mainyti, kreipkitės pas
C. P. SUROMSKIS
2502 W. 69 St.
Tel. Grovehill 0306

PARDAVIMUI
2jų aukštų kampinis namas. Karštu vandeniu šildomas. Ąžuolo trimingai. Lotas 50x125. Arti Marquette Road. Kaina $4750. Dalis įmokėt, o likusius lengvais išmokėjimais. Ir šiaip kitų bargenų. PIRKITE DABAR.!!
Z. S. MICKEVICE & CO.,
6816 So. Western Avenue
Hemlock 0800.

ARTI MARQUETTE PARKU 6 kambarių didelis bungalow, 30 pėdų lotas, karšto vandens šildymas $625 pinigais ir $45 į mėnesį, įskaitant 5% palukanų.
DVIEJŲ apartmentų plytinis 6 ir 6 kambariai, bungalow stogas, garu šildymas, 33 pėdų lotas. $850 pinigais, $61.20 į mėnesį Šaukit Mr. REIMER.
F. H. HALVERSON CO.,
3145 West 63rd St.

BRIGHTON PARK

K. Stephens, 4142 Archer Avenue, LAFayette 7572.

Vaizdžiunai, 4134 S. Mozart, LAFayette 4139.

GARFIELD PARK

J. Kučinskas, 3857 Polk St., NEVada 2061.

CICERO

Mr. ir Mrs. Stupar, 227 S. Cicero Ave., Austin 7971

Viktorija Deveikis,
A. Vilius, 1646 N. Bell Ave.
J. Ascila, 1833 Evergreen Ave.
P. Page, 6116 S. Carpenter, WENtworth 6693.

BRIDGEPORT

Mr. ir Mrs. Giedraičiai, 3227 Emerald Ave., VICtory 2837.

S. Valančius, 5702 S. Emerald Ave. NORmal 0959.

Mr. ir Mrs. Pukis, 7046 Euclid Ave., HYDe Park 3440.

18 APYLINKĖ

Naujienos, 1739 S. Halsted St., CANal 6500. J. P.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

PARSIDUODA bučernė ir grosernė su namu—arba mainysiu ant mažo namo. 2519 W. 43 St.

FARMS—TO RENT—WANTED
Reikia Rendai Ukių

NORIU RENDUOTI UKĮ— apie 70 ar 100 akerių. Pageidaujama, kad butų įrankiai ir pora arklių.
1739 So. Halsted St. Box 881.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

ĮSPARDUODAME BARŲ FIKČERIUS 1938, visokio didžio su Coil Baksais ir sinkom. Taipgi štorų fikčerius del bile kurio biznio įskaitant svarstykles, registerius ir ice baksius. Cash arba ant išmokėjimo. Pamatykite mus pirm negu pirksite kitur.
S. E. SOSTHEIM & SONS
1915 SO. STATE STREET
CALumet 5269.

AUTOS—TRUCKS FOR SALE
Automobiliai ir Trokai Pardavimui

ATEIK į didžiausį naujų ir atimtų automobilių išpardavimą— tokį, kokio Chicago nėra bet kada mačiusi pas—
COOK COUNTY FINANCE COMPANY
ties 1340 West 63rd St.
Virš 300 naujų ir vartotų karų bus parduodama tiesiog publikai. Jus galite nusipirkti tikrą 1938 metų karą už tik $395 ir 1937 karą už tik $295. Ne daugiau. Taipgi senesnių modelių karai už taip pigiai kaip $35.
Nepirkite naujo ar vartoto karo tol, kol nebusi matęs musų parodos kambarius. Mes užtikriname, kad sutaupysime jums šimtus dolerių.
Visi karai turi musų 90 dienų garantiją ir 10 važinėjimo bandymą. Jums nereikia ir grynų pinigų, mes priimsime jusų senąjį kaipo rankpinigius, o jus galite pasiimti dviem metams išsimokėti.
Nesvarbu kur gyveni, nepraleisk nuostabios progos.
Atdara kas vakarą iki 9:30 P. M. ir visą dieną sekmadienį.
COOK COUNTY FINANCE COMPANY
1340 West 63rd Street
ties Loomis.

DAUGYBĖ VARTOTŲ KARŲ
BUICK & PONTIAC
MILDA AUTO SALES
806 West 31st Street
Telefonas VICTORY 1696

BUSINESS SERVICE
Biznio Patarnavimas

Tel. Victory 4965.
STOGDENGYSTĖ IR BLĖKOS DARBAI
35 metai bizny, turi pilną apdraudą už darbus. Lengvus išmokėjimai jei norite.
BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET MSE CO.
3216 So. Halsted Street.

COAL—WOOD—OIL
Anglys—Malkos—Aliejus

Kainos Numažintos—
ANGLYS

EGG	$6.00
NUT	$6.00
BIG LUMP	$6.00
MINE RUN	$5.75
SCREENINGS	$5.00

PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ
PRISTATYMAS MIESTE IR PRIEMIESČIUOSE.
Tel. ARDMORE 6975

Gaukit naudos maksimumą iš aliejinio pečiaus, "Arrow Stovol" yra geras kuro aliejus. Švarus, besmarvės, ekonomiškas. Greitas pristatymas visur. Telefonas Vincennes 4300.

DABAR JŪS GALIT PELNINGIAU PARDUOTI
PAGARSINKIT SAVO BARGENUS
NAUJIENŲ GARSINIMUS VISI SKAITO...
PASAUKIT MUS TUOJAU
CANAL 8500
Musų apgarsinimų kainos prieinamos. Už pakartojimus duodame gerą nuolaidą.

Neteko Veikėjo Petro Pivariuno

Buvo Žymus Burnsidės—Roselando Veikėjas

Petras Pivariunas persiskyrė su šiuo pasauliu 19 rugsėjo, 1938 m., 11 val. ryto, sulaukęs 59 m. amžiaus. Buvo palaidotas 24 rugsėjo su bažnytinėmis apeigomis Šv. Kazimiero kapinėse. Paliko dideliame nuliudime žmoną Eleną, po tėvais Čelniutę, 3 dukteris ir 2 sunu.

P. P. paėjo iš Vilniaus redybos, Švenčionių apskričio. Tverečiaus parapijos, sodžiaus Disna, pasiturinčių ukininkų sunus. Budamas jaunas, lankė pradinę mokyklą ir pasekmingai užbaigė. Ukininkavo iki sulaukė 21 metų amžiaus, tada pašaukė kariuomenėn ir 1901 met. buvo paskirtas Suvalkų miestan. Budamas gabus ir baigęs pradinę mokyklą, pakliuvo į raštininkus ir per visą savo buvimą kariuomenėj dar daugiau prasilavino rašybos.

1904 m. laikas atėjo pasiliuosuoti nuo tarnybos. Bet Japonija paskelbė karą Rusijai ir P. P. neatleido namo, bet buvo pasiųstas Sibiran kariauti su Japonais ir visą karo laiką išbuvo fronto ugnyj, tik dėka to, kad jisai buvo raštininku, tai jam neteko su šautuvu kariauti ir išliko gyvas ir nesužeistas ir laimingai sugrįžo namo su atsižymėjimu ir su Šv. Jurgio Kryžium, kuris tais laikais buvo labai svarbus ir kurį skiria tik už atsižymėjimus.

Pasibaigus karui pargrįžta namo, bet neranda nė tėvo, nė brolio, kuriuos eidamas kariuomenėn paliko gyvus. Laike buvimo kariuomenėj jie pasimirė. P. Pivariunui nepatiko ukininkauti ir jis nutarė vykti Amerikon. Taigi 1907 m. atvyko miestan Braddock, Pennsylvania, kur trumpą laiką pabuvęs, persikėlė į Chicago, pas savo dėdę Mykolą Gilį, kuris buvo Chicagoj ir dirbo Illinois Central vagonų dirbtuvėj, Burnsidėj. Neilgai trukus ir P. P. gavo dirbti toj dirbtuvėj, ir ten pradirbo apie 3 m.

P. P. mėgo darbuotis draugijose, taigi 1913 metais su kitų draugų pagalba suorganizavo draugiją vardu Šv. Jono Krikštytojo, kuri išaugo iki 75 narių ir gyvavo iki 1934 metų. Per visą gyvavimo laiką draugijos, P. P. buvo tai finansų, tai protokolų raštininku ir nuo širdžiai darbavosi.

Suorganizavo SLA 63-čią Kuopą

1914 m., birželio mėnesį, P. P. su pagalba J. Aleksandravičiaus ir M. Basevičiaus, kuris tuo laiku priklausė prie Roselando kuopos, ir pasikvietus South Chicagos kuopos narį dakt. Simanauskį, sutvėrė S. L. A. 63 kuopą ir energingai darbavosi iki kovo mėnesio 1938 m. Tada jį prispaudė sunki liga, iš kurios negalėjo išsisukti ir liko parblokštas. P. Pivariunas darbavosi 3-uose kuopos urėduose, butent, finansų raštininko, organizatoriaus ir korespondento. Per jo pastangas beveik visi kuopos nariai buvo prirašyti, maža dalis narių buvo prirašyti kitų organizatorių. Jisai buvo kuopą išaugines iki 230 narių, prieš skilimą, su komunistais. Komunistai labai norėjo P. P. pasukti savo pusėn. Butų daug daugiau narių atsiskyrę, nes daug tokių narių buvo, kurie sakydavo, kur eis P. P., ten ir aš. Bet P. P. jokiu budu komunistai neįveikė. P. P pasikvietė kelis narius pagalbon, butent A. Lauratana ir P. Kučinską, ir pradėjo vykdyti "prasišalinimą" (arba "skilimą") nuo komunistų. Pasikalbėjus su rimtesniais kuopos nariais, nutarėm šaukti ekstra susirinkimą atvirutėmis, bet komunistuojančių narių nešaukti.

Taipgi pridursiu, kad tuo laiku valdyba buvo visa komunistų, išėmus finansų raštininką. P. Pivariuną ir susirinkime, 2 d. rugsėjo 1930 m. buvo tarus SLA centran pinigų nesiust ir iš kuopos iždo paaukoti $100 bylos vedimui prieš SLA.

Kova su Komunistais

Tada P. P. ir ėmėsi kovoti prieš kuopos komunistuojančios valdybos narius Spalio 3 d., 1930 sušaukėm susirinkimą. Atsilankė apie 100 narių (komunistų neįsileidom). Persiorganizavę darinkom daugiau valdybos narių. Prasišalino apie 40 narių, o kiti pasiliko. P. P. visą laiką kuopai darbavos geriausiais norais. Nebuvo nei vieno parengimo, kad P. P. nebutų ar komisijoj arba kokiu svarbiu darbininku. Dalyvavo keliuose SLA seimuose. Ir šių metų seiman buvo pasirengęs vykti, bet ta nelaiminga liga sulaikė.

Priklausė vienu laiku prie Apšvietos ir Dailės draugijos, kuri gyvavo Burnsidėj. Ji buvo komunistų kontroliuojama. Po skilimo SLA 63 kuopoj, komunistuojanti nariai pradėjo ant P. P. užsipuldinėti. 1932 m. negalėdamas pakęsti tų visų išsipuldinėjimų, pasitraukė iš tos organizacijos.

Lietuvai paskelbus nepriklausomybę ir kai buvo paskelbta rinkliava Chicagos mieste, tai P. P. ir kiti Burnsidės kolonijos veikėjų komisijoj dėjo visas pastangas, kad kuo daugiausia pinigų surinkti Lietuvai. P. P. daugiausiai darbavosi pažangiųjų eilėse. Nuo įsikurimo Naujienų, visą laiką buvo jųjų skaitytojas ir nemažai buvo parašęs korespondencijų. Visados dalyvaudavo Naujienų parengimuose. Paskutinis P. P. pasirodymas tarpe progresyvių buvo sklokininkų-socialistų "Jungtuvių Bankietas". Neffo svetainėj.

P. P. buvo ligotas, bet šių žodžių autorius užkvietė jį, sakau, Petrai, jeigu nori važiuojam į "Jungtuves", aš turiu bilietus. Jisai man atsakė, all-right, važiuojam. Tai buvo paskutinis pasimatymas su progresyve publika.

Žinoma, gerbiamieji, visų P. P. atliktų gerų darbų negalima ir surašyti, nes reikėtų didelės knygos. P. P. per 31 metus gyvendamas Chicagoj, daug labai pasidarbavo. Dar turiu pridurti, kad 1920-21 buvo American Federaration of Labor Burnsidės lokalo finansų raštininku ir ten irgi aktyviai darbavosi.

Išauklėjo Gražią Šeimą

Užaugino gražią šeimą, ir visiems davė mokslą. Netekus P. P., liudi jo moteris, liudi jo dukrelės, jo sunus, liudi SLA 63 kuopa ir visi draugai, su kuriais per visą laiką darbavosi, kiek tik išgalėjo. Lai buna jam lengva šios šalies šaltoji žemelė, ir lauk musų, draugų, ir šeimos narių, nes visi pas tave nueisim anksčiau ar vėliau.

P. P. draugas A. Laurutanas

Mirė Dr. Graham Taylor

Vakar Ravinijoje pasimirė 87 metų sulaukęs Chicagos visuomenininkas Dr. Graham Taylor. Jis buvo steigėjas ir vedėjas garsios Chicagos labdaringos įstaigos, Chicago Commons.

Tragingai Žuvo Senas Lietuvis, Nėra Kam Laidoti

Žuvo po troku prie buto, Bridgeporte

BRIDGEPORT — Niekas neatsišaukė, niekas neparodė noro jį laidoti, tad seno, 87 metų bridgeportiečio Jokubo Piščiko liekanos vakar buvo padėtos Cook apskričio lavoninėj. Ten velionis lauks laidotuvių, tur but miesto kapinėse, jeigu niekas neatsišauks.

Velionis mirė tragingai pereitos savaitės pabaigoje. Į pavakarį išėjo Charles Kasiliauskо alinėn, 34 S. Halsted, pasipirkti cigaretų.

Eidamas atgal namo pasuko ielon. Ten buvo tamsu. Iš kur tai pasirodė trokas, trenkė į senelį ir jį užmušė vietoj. Trokas buvo vogtas ir jį valdė pasigėręs jaunuolis Albert Hall, 21 metų amžiaus ir gyvenąs Bridgeporte. Jis jau turįs policijos rekordą už automobilių vogimą.

P. J. Ridiko koplyčioj, 3354 South Halsted street, pereitą šeštadienį koroneris pradėjo inkvestą, bet neužbaigė ir atidėjo spalio 4 d.

Giminių Amerikoj p. Piščikas neturėjo. Vienu laiku buk tarnavęs J. F. Budriko korporacijai už sargą. VBA.

Pavogė "Namą"

Nežinomi piktadariai nuo 1736 Fairfield avenue pavogė treilerį, kurį už butą naudojo moteriškė Esther Townsend ir jos dvi dukterys.

Siulo Praleisti $127,000,000 Susisiekimo Pagerinimui

Nori pakelti fėrą iki 8c.

Federalio teismo paskirtas ekspertas Walter A. Shaw, vakar įteikė tam teismui rekomendacijas Chicagos susisiekimo pagerinimui. Jis siulo:

1. **Pakelti fėrus iki 8 centų;**

2. **Suvienyti gatvekarius,** eleveiterius ir autobusus į vieną didelę susisiekimo sistemą, ir

3. **Praleisti $127,000,000** (milionų) susisiekimo pagerinimui ir pakeitimui pasenusių įrengimų naujais.

Du "Kostumeriai" Apiplėšė J. Uko Namus

Pavogė Apie $200 Daiktų ir Pinigų

Pas J. Uką, į Ukas' Tavern, 3464 Lituanica Ave., laikas nuo laiko užeidavę du "kostumeriai", kurie netiek biznio darydavę, kiek prie baro laiką praleisdavę kalbėdami su kitais klijentais ir su pačiu savininku.

Vieną šeštadienį, kai pp. Ukai buvo užimti Tavernoje prie baro, apie 11:30 vagiliai prolangą įlindo į taverno užpakalyj esantį flatą ir pasivogė $150.00 pinigų, 2 laikrodėliu ir kitokių smulkmenų, iš viso apie $200 vertės.

J. Ukas spėja, kad minėti 2 "kostumeriai" juos apvogė nes jis tuoj pranešė policijai, bet 2 kostumeriai daugiaus nesimatą nei pas Uką nei apylinkėj. —J. A. S.

LONDONE — Tai ne keisti sutvėrimai iš marso, bet Londono, Anglijos gyventojai—policistai, tarnautojai raštinėse, darbininkai—užsidėję ant veidų dujines maskas. Anglija bijo, kad karui kilus vokiečiai Londoną bombarduos ir naudos nuodingas dujas gyventojų žudymui.

NAUJIENŲ-ACME Photo

Čekoslovakijos kareiviai pasirengę mušiui. Paveikslai traukti Vokietijos pasienyje.

NAUJIENŲ-ACME Photo

Tarp Musų Skaitytojų

Sako, Ciceriečiai Nebalsuosią už Demokratus

CICERO — Pereito pirmadienio Naujienose tilpo žinia "Artinasi rinkimai". Po to seka straipsnis, kuriame visokių gerybių pripasakota. Po tuo viso pasirašo senas vietos gyventojas, ne politikierius ir ne biznierius, skaitosi bepartyvis.

"16 gatvė bus taisoma". Juk visi žino, kad už tą gatvę ir kraujas liejosi, ir tai musų pačių tautiečių. Ir "gerieji" demokratai žadėjo tą viską ištaisyti. Ir piliečiai balsavo už demokratus. Demokratai eina jau antrą tarnystę. O ką gyventojai gavo? Tiktai taksus ant taksų, o apie gatvių taisymą tai nėra nė kalbos. Šiandie visi atvirai kalba už demokratus nebalsuosią. Ir butų didelė klaida, jei vietos piliečiai nesusiprastų ir atėjus rinkimams balsuotu už tuos, kurie savo prižadų nepildo.

Draugas

Ona Kaskas vėl dainuos Chicagoje

Jos Koncertas Bus Lapkričio 12 d., Orchestra Hall

Adult Education Council skelbia visą eilą svarbių koncertų, kurie bus duodami kas šeštadienį, Orchestra Hall.

Tarp kitų dainininkų bus ir gražioji Amerikos lietuvaitė contralto iš Metropolitan Operos Ona Katkauskaitė-Anna Kaskas.

Jauna, graži, geltonplaukė Anna Kaskas turi netik gražų, bet ir puikų balsą. Kritikai giria netik jos grožį, bet ir jos turtingą balsą, turinti retai girdimą šilumą.

Gimus Amerikoj p-lė Kaskas muzikos mokinosi Kaune, Lietuvoj, kur yra gimę jos tėvai. Tada Lietuvos valdžia ją išsiuntė du metus mokintis Milane. Sugryžusi į Ameriką ji mokinosi pas Enrico Rosati, garsųjį mokytoją Gigli, Lauri Volpi ir Rose Tentoni.

Ji paskilbo ir laimėjo Metropolitan Operos kontraktą dainuodama su 700 kompetitorių Metropolitan radio bandymuose 1936 m. ir nuo to laiko publika ir kritikai nepaliauja ją girti.

Koncertas Lapkr. 12

P-lė Kaskas dainuos Orchestra Hall lapkričio 12 d. Su ja dainuos visa eilė kitų žymių artistų, kuriuos surinko Adult Education Council septyniems koncertams.

Rose Bampton, žymi Metropolitan operos soprano pradės septynių koncertų seriją spalių 15 d. Lapkričio 26 d. koncertuos vengrų smuikininkas Joseph Szigeti, sausio 28—Metropolitan tenoras Joseph Bentonelli; sausio 14 d.—Gordon stygų kvartetas; vasario 11 d.—Mozart vaikų choras iš Viennos ir kovo 25 d.—didysis Rusijos čelistas Gregor Piatigorski.

Tikietai Nebrangus

Kadangi koncertai ruošiami ne pelnui, tai tikietai visiems 7 koncertams parduodami nuo $1.50 iki $4.50, taip kad muzikos mylėtojai gali užgirsti tokius artisus kaip Anna Kaskas už tik nuo 22c iki 64c įžangą.

Dar WPA Darbų Del 1,400 Žmoni

H. K. Selzer, Chicago WPA direkorius, gavo papildomų WPA projektų, kurie duos darbą del 1,400 žmonių.

Tarp kitko paskirta $74,794 egzaminavimui pradinių, aukštesnių ir junior college mokinių akių. Tam darbui bus samdoma 80 žmonių.

Be to, prie 10 ugniagesių stočių bus pastatytos hand ball aikštės, kur ugniagesiai liuoslaikiu galėtų žaisti. Jos kainuos $21,730.

Automobilių Nelaimės

● **Gustave Sword, 34 metų** chicagietis nuo 4422 N. New England avenue pasiskolino automobilį, įvažiavo į kitą mašiną prie 6600 Montrose, užsimušė ir sužeidė kelis žmones.

● **Checker taxi** prie Archer ir Halsted gatvių kampo vakar rytą trenkė į privatinį automobilį. Taxi šoferis Edward Balke, 3047 S. Throop žuvo vietoj, o antrojo automobilio šoferis, Gerald Frenette, 4585 Archer avenue, buvo sunkiai sužeistas.

Šaukia Unijas Pieno Trusto Tardyman

Šaukia ir Eilę Valdininkų

Federalė džiurė, daranti Chicagos pieno "Trusto" tyrinėjimą, vakar pašaukė į liudininkus pieno išvežiotojų ir kitų pieno darbininkų unijų viršininkus ir pareikalavo pristatyti teismui dokumentus.

Tardymui džiurė taipgi šaukia prokurorą Courtney, sveikatos departamento viršininką Dr. Herman Bundesen ir eilę kitų valdininkų iš prokuratūros.

Pranešimas

Šiuomi pranešame, kad sausio 22 d., 1939 m., tapo pasamdyta Lietuvių Auditorija per Liet. Socialistų Sąjungos Centralę kuopą ir Liet. Darbininkų 4 kuopą—bendrai. Tą dieną chicagiečiams lietuviams bus pateiktas puikus perstatymas—vaidinimas naujo gražaus veikalo, kokio seniai buvo laukta. Veikalo vardas, autorius, vaidylos bus paskelbti savu laiku.

— Rengimo Komisija.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Siunčiame Pinigus Lietuvon Ir Į Kitus Kraštus

Paštu ir Telegrama už prieinamą kainą. Siuntėjui pristatome kvitą su gavėjo parašu.

Ant pareikalavimo išsiunčiame pasiuntimo kvitas ir pinigų pasiuntimo ratas.

Naujienos
1739 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.